ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар рўзномаси

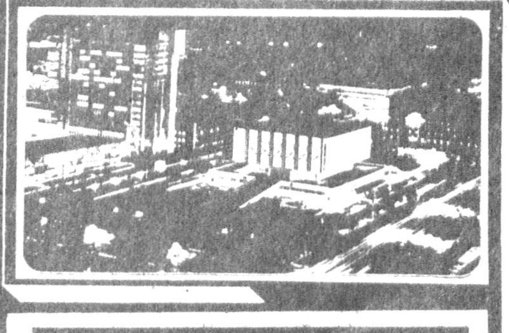

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 111 (8. 053) ◆ 1992 йил 5 июнь, жума ◆ Нархи 2 сўм

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАССАЖИР ТРАНСПОРТИНИ БОШҚАРИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Шаҳар автомобиль, электр пассажир транспорти ва метросининг ишини тубдан яхшилаш, йўловчиларга хизмат кўрсатиш сифати ва маданиятини ошириш мақсадида:

1. Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаси, Тошкент метрополитени, Тошкент шаҳар пассажир транспорти бирлашмаси — «Ташгорпассавтотранс» негизида Тошкент шаҳар пассажир транспорти корхоналарининг Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги давлат уюшмасини ташкил этиш тўғрисида юқорида зикр этилган транспорт тузилмалари ҳамда Тошкент шаҳар ҳокимининг таклифи қабул қилинсин.

2. Тошкент шаҳар пассажир транспорти корхоналарининг давлат уюшмаси («Ташгорпасстранс») мустақил ишлаб чиқариш-хўжалик мажмуи бўлиб, юридик шахс ҳуқуқига эга ва у ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикасининг қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, фармойишларига, уюшманинг Низомига амал қилади ва Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан ҳамжиҳатликда иш кўради, деб белгилаб қўйилсин.

Уюшма таркибига кирувчи транспорт корхоналарининг Тошкент шаҳар ҳокимига ҳисоб бериши сақлаб қолинсин.

3. Қуйидагилар Тошкент шаҳар пассажир транспорти корхоналари давлат уюшмасининг асосий вазифалари деб ҳисоблансин:

барча турдаги пассажир транспортининг узлуксиз ишлашини таъминлаш, йўловчиларга хизмат кўрсатиш сифати ва маданиятини муттасил яхшилаш, Тошкент шаҳрининг автомобиль, электр транспорти ва метросининг ишларини мувофиқлаштириш;

барча турдаги пассажир транспортини янада ривожлантириш ва йўловчиларга хизмат кўрсатиш тизимини такомиллаштириш, хизмат кўрсатиш ҳажми ва турларини кўпайтириш, шунингдек меҳнат жамоаларининг ижтимоий шароитларини яхшилаш борасида чора-тадбирлар мажмуини ишлаб чиқиш ҳамда Тошкент шаҳар ҳокимлиги, тегишли идораларга қарашли бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотлар билан биргаликда амалга ошириш;

тармоқда ягона техникавий сиёсатни ўтказиш, пассажир транспорти корхоналарини қайта тиклаш ва техника билан қайта қуроллантиришга кўмаклашиш, йўловчилар ташишни ва уларга хизмат кўрсатишни ташкил қилишда бошқа давлатларнинг тажрибасини ўрганиш ва оммалаштириш.

4. Ўзбекистон Республикасининг Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси мазкур Фармонни рўёбга чиқариш, шунингдек автомобиль ва электр пассажир транспорти ходимларининг меҳнатига ҳақ тўлаш масалаларини қайта кўриб чиқиш борасидаги ташкилий тадбирларни кўзда тутувчи қарорни ўн кун муддат ичида қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 4 июнь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ

ФАРМОНИ

ЎРТОҚ К. Н. ТЎЛАГАНОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ВАЗИРИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ Козим Носирович Тўлаганов Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари этиб тайинлансин ва у «Главташкентстрой» бошлиғи — Ўзбекистон Республикаси вазири вазифасидан озод қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

1992 йил 4 июнь,
Тошкент шаҳри.

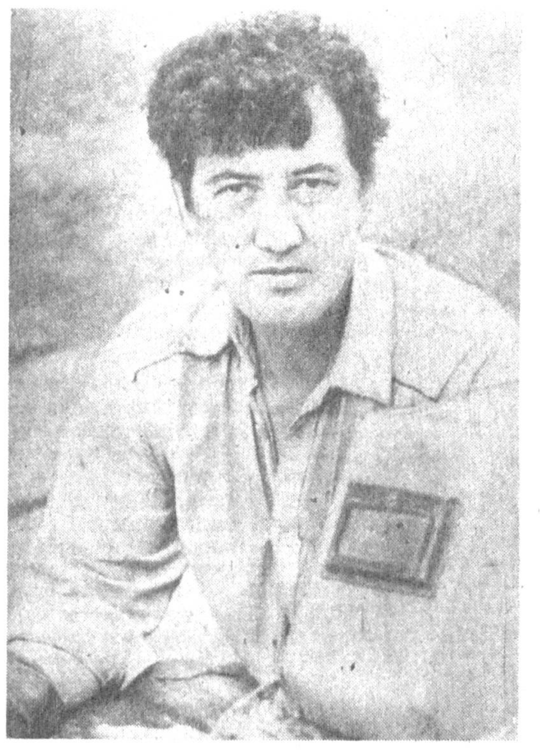

Ер ости қасрининг Юнусобод йўналиши қурилишида ишлар жадаллик билан олиб борилмоқда.

СУРАТДА: 15 йилдан бери ер ости қурилишида самарали меҳнат қилиб келаётган Тоҳир Саидраҳимов.

Рустам Шарипов сурати.

Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

● Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони билан Наманган вилоятидаги Мингбулоқ конида кучли нефть фаввораси жиловлашда намуна кўрсатган ишчилар ва хизматчиларнинг катта гуруҳига Ўзбекистон Республикасининг фахрий унвонлари ва фахрий ёрлиқлари берилди.

● 30 май куни Андижон вилоятида ўтказилган хайрия ҳашарида қарийб 500 минг киши қатнашди. Шу куни 20 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарилди. У вилоятдаги табиий офат оқибатларини бартараф этишга сарфланади.

● Ўрта Чирчиқ районидаги Ўзбекистон—Америка «Узатрон-марк» қўшма корхонасида велосипед ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Қўшма корхонада йилига 5500 та велосипед тайёрланиши мўлжалланмоқда.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Россия ўз чегара қўшинларини ташкил этишга қарор қилди. Айни пайтда мамлакатнинг божхона хизматлари ҳам мустаҳкамланадиган бўлди. Ҳукумат Украина, сўнг Озарбайжон билан давлат чегараларини, Грузия билан эса божхона чегарасини ташкил этишга ҳам қарор қилди.

● Молдовада 10 июндан бошлаб купонлар муомалага киритилади. Бу республикада етарли миқдорда пул йўқлиги сабабли қилинмоқда. Молдова купонларининг қиймати сўмга тенг бўлади.

● Шу йил декабрь ойида Россиянинг Плесецк космодромидан биринчи хусусий тижорат ракетасини учириш режаланяпти. Бу ракета буюртмачига 7—10 миллион долларга тушади.

● Кеча Москвада ўз ишини тугаллаган собиқ СССР Ёзувчилар уюшмаси қурултойида ушбу ижодий ташкилот эндиликда Ёзувчилар уюшмаларининг халқаро ҳамжамияти деб аталиши тўғрисида қарор қабул қилинди. Ушбу ҳамжамият ижроия комитетининг биринчи котиби қилиб Тимур Пўлатов сайланди.

ХОРИЖДА

● Данияда ўтказилган референдумда ушбу давлат аҳолисининг кўпроқ қисми Европанинг сиёсий ва иқтисодий бирлиги тўғрисидаги шартномага қарши овоз берди. Бу Европа ҳамжамиятига аъзо бўлган мамлакатларда жуда катта шовшув кўтарди. Франция президенти Франсуа Миттеран ҳам ана шу шартномага қўшилиш-қўшилмаслик тўғрисида мамлакатда референдум ўтказишга қарор қилди.

● Кеча Норвегия пойтахтида бўлиб ўтган НАТО мамлакатлари ташқи ишлар вазирларининг кенгашида ҳозир Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгашига аъзо бўлган 52 мамлакатнинг ҳаммаси илтимос қилган тақдирда ушбу блок бирлашган қуролли кучларидан можароларни бартараф этиш мақсадида фойдаланиш мумкинлиги тўғрисида қарор қабул қилинди.

● Собиқ Компартия аъзоси, ҳозир сўл кучлар демократик партиясининг вакили бўлган Жоржо Наполитано Италия парламенти депутатлар палатасининг раиси этиб сайланди.

---

* Рўзнома—муштарий—рўзнома * Рўзнома—муштарий—рўзнома * Рўзнома—муштарий—рўзнома

Обуна—92 * Обуна—92 * Обуна—92 * Обуна—92 * Обуна—92

* Бизнинг суҳбат

«Ассалому алайкум»

XI ТОШКЕНТ ХАЛҚАРО КИНОАНЖУМАНИ ШИОРИ ШУНДАЙ

⊙ ХАБАР берганимиздек, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Эркин Самандаров раислигида уч қитъа киночилари XI Тошкент Халқаро кинофестивали ташкилий комитетининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Шу муносабат билан Ўзбекистон давлат кинокомпаниясининг раиси, XI Халқаро кинофестиваль бош директори Хайрулла Жўраевга мурожаат қилиб, бир неча саволларга жавоб беришни илтимос қилдик.

— Халқаро кинофестиваль шу йилнинг 8—15 октябрида бўлиб ўтади. Кўпчилик 1990 йилда ўтказилмагани учун энди ҳаммаси тамом деган фикрга борган бўлишса ҳам керак. Биз барча қийинчиликларни бартараф этиб, уни бу йил ўтказишга қарор қилдик. Кинофестиваль яна шуниси билан диққатга сазоворки, у мустақил давлат — Ўзбекистон Республикасида ўтказилаётган биринчи йирик халқаро анжумандир. Бу ҳол эса ташкилий комитет зиммасига катта масъулият юклайди.

Кинофестиваль ҳомийси маданиятлар ва умуминсоний қадриятлар халқ академиясининг ҳимматидан ниҳоятда миннатдормиз. У маданият соҳасида ҳар қандай ёрдамга шай турибди. Улар ҳомийлигида яқиндагина бўлиб ўтган «Наврўз—92» минтақалараро театр фестивали кўпчиликнинг ёдида бўлса керак.

Кинофестиваль ниҳоятда жўшқин ва ишчанлик кайфиятида ўтади. Ҳозирги тахминларга кўра 60 дан ортиқ мамлакат киноусталари келиши кутилмоқда. Уч қитъа Осиё, Африка ва Лотин Америкаси киночиларидан ташқари Австралия, Европа, Америка қитъаларининг санъаткорлари ҳам меҳмон сифатида қатнашадилар. Собиқ Иттифоқ Республикалари — ҳозир мустақил давлатларга ҳам биринчи навбатда таклифномалар юбордик.

Фестивалнинг илк кунидаёқ эътиборли ҳайъат тузилади. Унга энг кўзга кўринган жаҳонга машҳур режиссёрлар аъзо бўладилар. Фильмларни танлаш гуруҳлари иш олиб боради. Конкурсдан ташқари, ахборот учун фильмлар намойиш этилади. Бир мавзуга бағишланган — ретроспектив фильмлар ҳам кўрсатилади.

Ушбу кинофестивалда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва ЮНЕСКО ҳам халқаро ташкилот сифатида ўз дастури билан қатнашади.

Фестиваль кунларида «Кинофестиваль йўлдоши», матбуот ахбороти ва бошқа турли тезкор нашрлар чиқарилади, учрашувлар ўтказилади. Дастуримиздан Самарқанд шаҳрига сафар ҳам ўрин олган.

Аввалги кино анжуманларида бўлганидек бу сафар ҳам ғолиб танлов натижасига кўра аниқланади. Энг яхши фильмлар ижодкорларини бош мукофот—5 та олтин, кумуш, бронза ва ҳоказо «Семурғ» кутади. Энг яхши аёл, энг яхши эркак ролларини ижро этган актёрларга махсус мукофотлар белгиланади. Жумҳуриятимиздаги йирик корхоналар, жамоат ташкилотлари ҳам ўзларининг мукофотларини таъсис этадилар.

XI Халқаро кинофестивалининг шиори ҳам ўзгарди. У анъанавий олий тилак изҳор этиб саломлашишимиз — «Ассалому алайкум»дир. Менимча у анжуманнинг ўзига хослигини тўла ифода этади.

Меҳмонлар асосан «Ўзбекистон» меҳмонхонаси ва шаҳримиздаги энг яхши мусофирхоналарда қўним топишади.

Юқорида айтганларим қилинажак ишларнинг бир қисми, холос. Уларни бажариш учун анча тер тўкишга тўғри келади. Кинофестиваль ташкилотчилари Ўзбекистон давлат кинокомпанияси ва Ўзбекистон киночилар уюшмаси бу муҳим ишни кўнгилдагидек бўлиши учун куч-ғайратларини аямайдилар.

Суҳбатни Турғун ЙЎЛЧИЕВ ёзиб олди.

УНДАН ВОЗ КЕЧОЛМАЙМИЗ

ЧИЛОНЗОР райони ҳудудидаги Шамсуддин Исломов кўчасида ажойиб бир оила истиқомат қилади. Хонадоннинг мўътабар бекаси Хайринисо ая Ҳакимова 67 ёшни қаршиладилар. Бу уйга қачон ташриф буюрмай, аяни кўзларига ойнакни тақиб, рўзнома-ойномалар мутолаа қилиб ўтирганларининг гувоҳи бўламан.

— 12 йилдирки, 2-3 та рўзномага албатта обуна бўлиб келамиз, — деди ая. — Айниқса «Тошкент оқшоми»да кўтарилаётган мавзулар, ахлоқ ва одобга доир мақолалар бизга манзур бўлаяпти.

Оиламиз аъзолари бу йил ҳам биринчилардан бўлиб «Оқшом»га ёзилишди.

Биз «Тошкент оқшоми»дан сира воз кечолмаймиз.

Дарвоқе, аянинг барча фарзандлари меҳнаткаш. Юнусжон олим, Азимжон ва Юсупжонлар ошпаз, Одилжон ҳайдовчи, Озода ва Гўзалхонлар эса муаллим бўлиб ишлашаяпти. Улар ҳам «Оқшом»ни севиб мутолаа қиладилар.

Латофат НАМОЗОВА.

ОИЛАМИЗ УЧУН ҚАДРЛИ

«ТОШКЕНТ оқшоми» оиламиз учун қадрдон. Ҳар йили унга биринчилар қаторида ёзиламиз. Чунки рўзномада бизни қизиқтирган мақолалар кўплаб босилади. Айниқса улардан оила, бозор ва маиший мавзуларда ёзилганларини севиб ўқиймиз.

Масалан, биргина ўзимиз истиқомат қилаётган Ғуломмаҳмуд Абдуллаев номли маҳаллани олайлик. Бизда ҳам «Оқшом»ни қўлма-қўл ўқийдиганлар кўп. Улар жумласига Қобил Зокиров, Исоқ Орифжонов, Зиём Низомов, Убайдулла Нурмуҳамедовлар оилаларини киритиш мумкин.

Куни кеча шахсан ўзим ва юқорида номлари зикр этилган кишилар биргаликда олдимиздаги алоқа бўлимига кириб «Оқшом»га йилнинг 6 ойи учун обунани қайта расмийлаштирдик.

Қобил ИСОҚОВ.

ЯНА 1400 СЎМ АЖРАТДИ

ТОШКЕНТ «Фармация» ишлаб чиқариш бирлашмасининг маъмурий ходимларидан 12 киши яқинда «Тошкент оқшоми»нинг иккинчи ярим йиллигига обуна бўлишди. Лекин корхона мутасаддилари бу билан қаноатланиб қолишгани йўқ. Куни-кеча бирлашма ўз маблағидан рўзнома учун яна 1400 сўм пул ажратди.

— Рўзномага ишчи ва хизматчиларимиз ўз маблағлари ҳисобидан ҳам ёзилишмоқда, — дейди бирлашма бош директори Алихон Мўминов. — Нимага деганда «Оқшом» биз учун энг яқин, қадрдон ҳисобланади. Унда шаҳримизда бўлаётган воқеалар кенг миқёсда ёритилади.

Шунинг учун ҳозир бирлашмамиз ҳамма каби иқтисодий қийинчиликларни бошидан кечираётганлигига қарамасдан, обуна учун юқоридаги маблағни ажратди.

Ғулом ЮСУПОВ.

ҚИММАТЧИЛИК туфайли рўзномамиз обуначи муштарийлар қўлига етиб бормаяпти. Ҳозир оқшомхонлар рўзномани дўконлардан харид қиляптилар. Ўтган ҳафтанинг охирларида эрталаб ишга келаётсам «Зарафшон» ресторанининг қаршисидаги дўкон пештахтасидаги «Оқшом»га кўзим тушди. Сотувчига яқинлашиб «Оқшом» ўтмаяптими?» деб сўрадим.

— Ўзи ҳар куни сотиб бўлардим, яқин атрофдаги икки дўкон сотувчиси ишга чиқмаган экан, менга ташлаб кетишди, — деди.

Гапини эшитиб, шу рўзноманинг мухбири сифатида менда «Оқшом» босмахонадан чиққандан бошлаб дўконларгача етиб бориш жараёнини ўрганиш иштиёқи туғилди. Ҳайдовчи-экспедитор Абдуғафур Умаров рўзномаларни олиб машинага жойлаганидан сўнг, соат роса 14.20 да йўлга тушдик. Абдуғафур дилкаш йигит экан, йўлда суҳбатлашиб кетдик. Унга 17 та дўкон қарайди. Ҳудуди А. Навоий номли Санъат саройи ёнидаги 173-дўкондан бошланди. Бу ерда сотувчи бўлиб Муаззам Турғунова ишлаётир.

— Душанба куни қайсидир дўкон ишламади. Менга 50 та «Оқшом» ва шунча «Вечерка» ташлаб кетишди. «Оқшом»дан 30 та, «Вечерка»дан 35 таси сотилмай қолиб кетди, — деди Муаззам опа.

Опа билан суҳбатлашиб турсам, бир киши 5—6 рўзнома ва ойномаларни харид қилиб, 20 сўмдан кўп пул тўлади. Орасида «Оқшом» ҳам бор эди. Ўзимни таништириб сўрадим.

— Ака, шунча нарса олдингиз, қимматлик қилмайдими?

— Қимматликка қиммат-а, лекин оласан.

Абдуғафур ака билан яна йўлда давом этамиз. Санъат саройидаги дўконча 30 та олган, 10 таси сотилибди. Кейинги Навоий кўчасининг юзида жойлашган 176-дўкон 30 та олган, 7 таси ҳали ҳам сотилмаган. Навбатдаги 214-дўконда ҳам 30 та рўзномадан 16 таси ҳали сотилмабди. Энди йўл охиригача аҳвол шу бўлса керак деб, кўнглим хира бўлиб турган эди 177-дўкончага келиб, пештахтада битта ҳам на «Оқшом», на «Вечерка»ни кўрмай ҳайрон қолдим.

— Ўзи 40 та «Оқшом» оламан. Ҳаммасини сотиб улгурдим, — дейди бу ердаги сотувчи.

— Олишаяптими? — Гапнинг очиғи ҳайрон бўлиб сўрадим мен.

Фидойиларга боғлиқ

— Ака, осон деб ўйламанг. Ўзи ҳам сотгунимча дўкондан бир қадам ҳам жилмадим. Ҳали ҳам тушликка чиқмаганман. — Соатимга қарасам 15.00 бўлибди. Шошиб турганимдан 177-дўконнинг фидойи сотувчиси исми-шарифини ҳам сўрамабман.

Кейинги 179-дўконда Туроб Аъзамов ишлаяпти. Уларда тўққизта «Оқшом» сотилмабди. Шу нарсага эътибор бердимки, агар Туроб ака тушликка чиқса, бетоб бўлиб қолса, ўрнига ёнида ёрдам бериб турган турмуш ўртоғи ишлар экан. Кейинги 213-дўконнинг сотувчиси Каримовни жойидан топмадик. Абдуғафур ака рўзномаларни яқин атрофдаги кийим-кечак дўконига ташлаб кетди.

Йўлимиздаги кейинги дўконча А. Навоий метроси бекатига яқин жойлашган бўлиб, унда Искандар Абдуллаев ишлаётир. Бу ердаги аҳволни кўриб яна кайфиятим бузилди. «Оқшом»дан 24, «Вечерка»дан 5 таси сотилмабди. 177-дўконча билан Абдуллаевникининг орасидаги фарқ 500 метрга ҳам бормайди, аммо бу ерда шунча рўзномалар сотилмай ётганига ҳайрон бўлдим.

Хизмат сафаримизда давом этарканмиз Абдуғафур ака гапирди:

— 15 йилдан бери шу соҳада ишлайман. Шу вақт ичида рўзноманинг бундай қийин аҳволга тушганини кўрган эмасман. «Оқшом»нинг асл ва содиқ муштарийлари бор. Рўзнома яшаши керак.

Айланиб Чорсу бозори қошидаги 188-дўкончага келгунимизча бештасига кирдик. Ҳамма сотувчилар рўзномани сал вақтлироқ тарқатишни айтишди. Шунда тез сотилади.

Абдуғафур ака билан 1 соату 20 дақиқага қолмай 17 та дўконга рўзномаларни тарқатиб улгурдик. Янада тезроқ ҳам бўлишимиз мумкин эди. Лекин мен сотувчилар билан гаплашиб бир-икки дақиқаларни олдим. Йўлда сотувчиларнинг маоши билан ҳам қизиқдим. Уларга бериладиган ҳақ сотилган маҳсулотнинг уч фоиз даромадини ташкил қилар, кўпчилик сотувчиларнинг маоши 1000 сўмга ҳам етмас экан...

Вақтли матбуот ҳозир жуда қийин даврни бошдан кечирмоқда. Рўзномаларнинг сотилиши унинг тез тарқатилишига, сотувчиларнинг доим ўз жойларида бўлишларига, Шайхонтоҳурдаги 177-дўкон сотувчиси, 179-дўкондаги Аъзамовлар оиласи каби фидойилик билан ишлайдиган одамларга ҳам боғлиқ бўлиб қолди. Бу масалада мутасаддиликни бўйнига олган шаҳар матбуот тарқатиш бирлашмаси масъуллигини янада кучайтиришидан умидвормиз. Қолаверса, улар ҳам, биз ҳам шу даромадга яшаётирмиз.

Суннат АЗЛАРОВ.

---

* Рўзнома—муштарий—рўзнома * Рўзнома—муштарий—рўзнома

«ОҚШОМ» МУШТАРИЙЛАРИГА!

«Тошкент оқшоми» учун 1992 йилнинг иккинчи ярмига янгидан обуна давом этяпти.

ОБУНА БАҲОСИ:
бир ойга — 32 сўм 50 тийин;
уч ойга — 95 сўм;
олти ойга — 195 сўм.

«Тошкент оқшоми» 1992 йил 1 июлдан эътиборан яна хонадонингизга етказиб берилишини хоҳласангиз РЎЗНОМАГА ЯНГИДАН ОБУНАНИ ШУ ЙИЛ 10 ИЮНГАЧА РАСМИЙЛАШТИРИШНИ УНУТМАНГ!

Эслатиб ўтамиз: «Тошкент оқшоми» савдога чекланган миқдорда чиқади ва унинг чакана савдодаги нархи обунаникидан юқори бўлади.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ГА ОБУНА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ БУТУН ҲУДУДИДА ЧЕКЛАНМАГАН МИҚДОРДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

«Тошкент оқшоми»нинг нашр кўрсаткичи — 64690.

«Тошкент оқшоми»га ёзилишга монелик қилинган тақдирда 33-29-70, 32-53-79 телефонларига қўнғироқ қилишингиз мумкин.

Ф. СП—1

Ўзбекистон Алоқа вазирлиги «Матбуот уюшмаси»

"ТОШКЕНТ ОҚШОМИ" 64690
(нашр номи) (нашр кўрсаткичи)

рўзномасига ОБУНА

обуна сони

1992 йил учун (ойлар бўйича)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Қаерга
(почта кўрсаткичи) (манзил)

Кимга
(насаби; исми ва отаси исмининг бош ҳарфлари)

РЎЗНОМАНИ ЕТКАЗИШ ВАРАҚЧАСИ

п.в. | жойи | 64680 (нашр кўрсаткичи)

"ТОШКЕНТ ОҚШОМИ"
(нашр номи)

обуна	баҳоси	сўм	обуна сони
янги манзилга юбориш	баҳоси	сўм	

1992 йил учун (ойлар бўйича)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Қаерга
(почта кўрсаткичи) (манзил)

Кимга
(насаби; исми ва отаси исмининг бош ҳарфлари)

Обуна тугашига 5 кун қолди. «Тошкент оқшоми»га ёзилишга шошилинг!

* *Ушбу саҳифада:*

⊙ ИНСОНГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИГАН БОЙЛИК

⊙ ОНА ЮРТ СОҒИНЧИ

⊙ МАФТУНКОР ҚАДАМЖОЛАР

БЕШ НАРСАНИНГ ҚАДРИ

⊙ Нотинч юракка ширин уйқу келмайди.

⊙ Тунда ухлагач, кундузи яна ухлаш умрни завол қилишдир.

⊙ Кўп ётиш хасталик келтиради.

⊙ Кўп ейиш очликдан ҳам зиён.

⊙ Дунёда инсонга энг азиз неъмат,
Бири тинчлик бўлса, бошқаси сиҳат!

⊙ Кўздаги ёш — дилдаги дард аломати.

⊙ Дунёда икки ишдан кўра хайрлироқ нарса йўқ: оч одамнинг қорнини тўйдириш, ғамли одамнинг юрагини қувонтириш!

⊙ Саломатликдан кўра яхшироқ бойлик йўқ.

⊙ Баданнинг қуввати овқат, руҳнинг қуввати эса илмдир.

Шукур ҚАҲҲОРОВ.

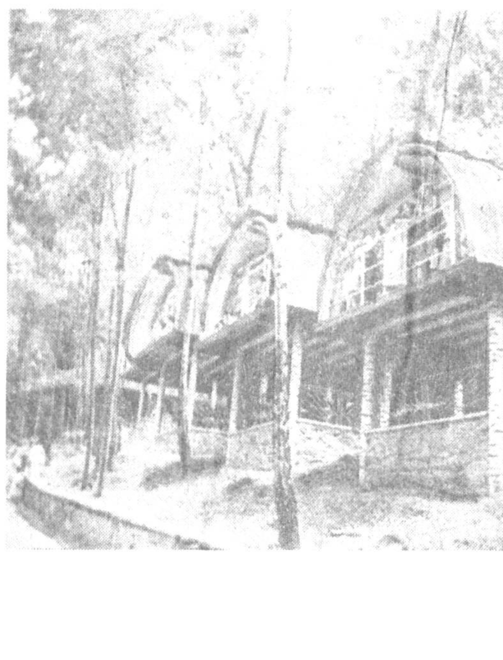

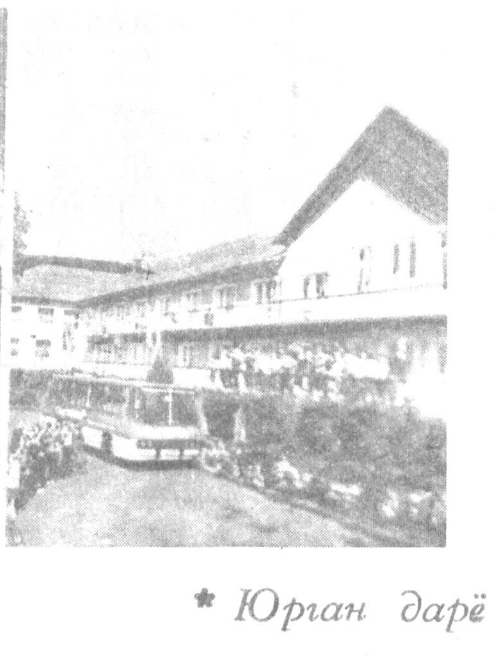

* *Маънавий қадриятларимиз*

Музаффар ХАЙРУЛЛАЕВ:

«МАДАНИЯТ ЧЕГАРА БИЛМАЙДИ»

Замонлар ўзгаради, қанчадан қанча подшоҳликлар келиб кетади, сиёсат, мафкура бир-бирига ўрин бўшатади. Аммо инсон ҳар қандай шароитда ҳам қайси миллат ёки халқ вакили бўлмасин, ҳаётнинг яхши томонларини ўрганиб, уни тараққий эттиради. Шу билан у маданият ривожига асос солади. Маданият мавзусидаги суҳбатдошимиз Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг академиги, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан арбоби, Беруний мукофотининг совриндори, фалсафа фанлари доктори, профессор Музаффар Хайруллаевдир.

— Музаффар Муҳитдинович, сўнгги йилларда жамиятимизнинг сиёсий, ижтимоий ва иқтисодий ҳаётидаги кескин ўзгаришлар натижасида инсонларнинг ҳаётга бўлган муносабати ҳам ўзгача тус ола бошлади. Шу нуқтаи назардан маданиятимизни ҳам ҳар ким турлича талқин қила бошлади. Сиз файласуф олим сифатида маданият тушунчасини қандай изоҳлайсиз?

— Маданият шу қадар кенг тушунчаки, уни икки оғиз сўз билан ифодалаб бериш жуда мушкул. Аммо маданият — инсон томонидан яратилган ва унинг учун хизмат қиладиган барча бойликлар, қадриятлар йиғиндисидир десак хато бўлмайди. Бу сўзларни дунёдаги барча халқ маданиятига нисбатан ишлатиш мумкин. Чунки инсон у қайси миллатга мансуб бўлмасин ўз ҳаёти давомида нимадир яратади, шу билан бирга ўзи ҳам маънавий, ақлан, руҳан ўзгариб, ривожланиб боради. Шу билан бирга моддий ва маънавий бойликка эга бўлиб боради. Бунга албатта бир қанча табиий, ижтимоий омиллар сабаб бўлади. Ҳаётнинг яхши томонлари тўпланиб, уйғунлашиб, кўпайиб боради, ёмонлари эса аста-секин тушиб қолади. Барча халқлар босиб ўтадиган ана шу жараён натижасида охир-оқибатда бу яхшилик қўшилиб ва бир-бирини бойитиб ягона умуминсоний маданий қадриятларга айланади. Башарият ҳозир шунга интилмоқда.

— Ҳозирги кунда «Миллий маданият», «Миллийликка қайтиш» деган тушунчалар кўпчилик онгини банд қилган. Бу борада Ислом динига асосий эътибор қаратилмоқда. Сиз бу жараённи миллий маданиятни ривожлантиришдаги ягона йўл деб биласизми?

— Дин — маданиятнинг бир шаклидир. Динга эътиқод қўйиб, унга амал қилиш билан бирга ота-боболаримиз фан ва маданиятнинг турли соҳалари тараққиётида улкан муваффақиятларга эришганлар. Аммо Ислом дини ҳамда маданият тушунчаларига чуқурроқ ёндошиш учун тарихга назар солишга тўғри келади. Тарихдан маълумки, Ўрта Осиё халқлари Ислом дини келгунига қадар кўп соҳаларда юксак тараққиёт поғонасига кўтарилишган эди. Уларнинг ўз дини (зардуштийлик), ёзуви, маданий ёдгорликлари, илмий асарлари мавжуд эди. Аммо қабила-қабила тарзида ҳаёт кечирадиган арабларда аҳвол бошқачароқ эди. Шунинг учун Ўрта Осиё халқларига Ислом динининг кириб келиши осон кечмади. Маҳаллий халқнинг кучли қаршилиги натижасида икки томондан кўп қурбонлар бўлди. Араблар бу борада ота-боболаримиз яратган қанчадан-қанча маданий бойликларни йўқотишда вақт ўтиши билан ислом умумий маданий жараёнга аста-секин қўшилиб кетди. Ўрта Осиёда араблар ҳокимлигидан қутилиб мустақил феодал давлатлари — сомонийлар, ғазнавийлар, қорахонийлар давлатлари вужудга келганидан сўнг бу ерда IX—XII асрларда маданият, илм-фан ниҳоятда тезлик билан ривож топди. Ислом динининг аҳамиятини ўрганишга ҳам катта эътибор берилди. Ўрта Осиёда умумий маданиятнинг юқори бўлиши Исломни ўрганиш ва унинг талқинига катта таъсир кўрсатди. Шунинг учун бўлса керак, бу ишга салмоқли ҳисса қўшган Имом Исмоил Бухорий, Имом Термизий, Марғилоний каби йирик муҳаддис, исломшунос олимлар Ўрта Осиёдан чиқди. Улар номи араб мамлакатларида ҳам эъзозланади. Демак, ҳар бир халқ маданий тараққиёт жараёнида бошқа бир халқдан нимадир олар экан. Дунё фани ва маданиятига катта ҳисса қўшган Абу Наср Форобий, Ибн Сино, Беруний, Абдураҳмон Жомий Алишер Навоий каби аллома ва шоирларимиз ҳам динга маданият нуқтаи назаридан ёндошганлар. Динни ўрганиб, ундан маданиятнинг тараққиёти йўлида фойдаланишган.

— Юқорида маданиятнинг ривожланишига бир қанча омиллар сабаб бўлади, дедингиз. Шу фикр кенгроқ мисоллар билан тушунтириш мумкинми?

— Мумкин. Масалан, меҳмон кутиш маданиятини олайлик. Биз ўзбеклар уйимизга меҳмон келса олдига, айниқса ёз фаслида, олма, анор, узум каби турли ноз-неъматларни тўлдириб ташлаймиз, бу биз учун табиий. Чунки бизда ана шу нарсалар мўл, иқлим шароитимиз боғдорчиликка мослашган. Сиз Европа мамлакатларида худди шундай меҳмон кутиб кўрингчи. Меҳмонингиз сиздан шубҳалана бошлайди. Ёки кийиниш маданияти ҳақида. Араблар оқ кийимда юришади, чунки у ерда иқлим иссиқ, оқ ўзидан иссиқни қайтаради. Худди шунингдек, арабларда сувни исроф қилиш гуноҳ ҳисобланади. Ер шарининг шимолий ҳудудларида шу маданиятни тарғиб қилиб кўринг-чи. Ўзингизга маълумки, бизда одам ўлгандан сўнг етти, йигирма, қирқ каби мотам маросимларимиз бор. Уларнинг маданиятимизга кириб келишига ижтимоий омиллар сабаб бўлган. Баъзи бир ўзига тўқ, моддий таъминоти кўтарган оилалар кибру ҳаволик билан, ўзгалардан ажралиб туриш учун мотам маросимларини дабдаба билан ўтказишган ва уни маданият деб аташади. Ушбу «маданий мерос»ни Ислом дини ҳам қоралайди.

— Бугунги кундаги маданиятимизга қандай баҳо берасиз?

— Халқимизнинг бугунги кун маданияти бошқа маданияти ривож топган халқларникига нисбатан ривожланиш нуқтаи назардан бирмунча орқада қолганини эътироф этмай иложим йўқ. Чунки социалистик мафкура вақтида маданиятни талқин этишда синфийлик, ғоявийлик, партиявийлик асосий ўлчов ролини ўйнай бошлади. Маданият сиёсатга бўйсундирилди. Биз капитализмнинг нафақат сиёсатини, балки маданиятини, иқтисодини, бир сўз билан айтганда, капиталистик жамиятни тўлалигича, уни тушуниб-тушунмай қораладик. Оқибатда ўз қобиғимизга ўралиб қолиб, биқиқ ҳолда ўзимизни мақтаб ҳаёт кечира бошладик. Қанчадан-қанча маданий меросларимизни халққа етказа олмадик. Бундай сиёсатнинг нотўғрилигини ўз вақтида тушунган, уни қоралаган Боймирза Ҳайит каби хориждаги юртдошларимизни душманга чиқардик. Йигирманчи, ўттизинчи ҳамда элликинчи йиллардаги қатағонлар ҳам ана шундай сиёсатнинг натижасидир. Ваҳоланки, социализм билан капитализм қуролланиш пойгасини эмас, юксакроқ маданиятга эришиш мусобақасини олиб бориши лозим эди. Швеция, Бельгия каби мамлакатларда давлат мулкчилиги, социалистик элементлар анча ривож топган. Улар юқори турмуш даражасига эришдилар. Ҳозирги пайтда кўпчилик маданиятимиз овруполашиб кетаётганидан нолимоқда. Тўғри, ҳар бир инсон аввало ўз маданиятини яхши билиши керак. Лекин Оврўпо маданиятини бутунлай инкор қилишимиз ҳам ақлдан эмас. Ўз миллий маданиятини ўзлаштириб, уни ўзга халқ маданиятининг яхши томонлари билан бойитган ҳолда ривожлантириб боргандагина юқори маданиятга эришиш мумкин. Чунки ҳеч бир маданият ўз қобиғига ўралган, биқиқ ҳолда узлуксиз ривожланиши мумкин эмас. Ҳозирги пайтда Оврўпо мамлакатлари бир қанча соҳаларда бир тўхтамга келиб, бирлашмоқдалар. Бу ҳолни Лотин Америкаси ҳамда Араб мамлакатлари мисолида ҳам кўриш мумкин. Мазкур келишувлар ана шу уч гуруҳнинг охир-оқибат бирлашувига, ягона умуминсоний маданиятга эришувига интилаётганидан далолат беради. Бу борада мустақил республикамизнинг Ҳамдўстлик дастуридан олиб ташланаётган барча соҳадаги ҳамкорлигини фақат қўллаб-қувватлаш мумкин.

— Мазмунли суҳбатингиз учун ташаккур. Суҳбатимиз ниҳоясида балки яна нимадир демоқчидирсиз.

— Жамиятимиз маълум даражада барқарорлигини йўқотгани сабабли бугунги кунда олий ўқув юртларининг ўқув дастуридаги маданиятнинг муҳим қисми бўлмиш ижтимоий-гуманитар фанларни қисқартириш ишларини, ҳатто уларни ўқув дастуридан олиб ташланаётганини оқлаб бўлмайди. Ривожланган мамлакатларда бундай фанлар олий таълимнинг тахминан 35 фоизини ташкил этади. Чунки ижтимоий-гуманитар фанлар маданият ривожининг, инсон маънавиятини шакллантиришнинг муҳим асосларидандир. Усиз маданият деган тушунчанинг ўзи ҳам йўқолади. Ҳозир асосий эътибор иқтисод ишига қаратилмоқда, катта маблағлар ҳам моддий таъминотга сарф қилиняпти. Бу — тушунарли, албатта. Лекин маънавий бойликларга, илм-фанга эътибор сусаймаслиги керак. Бинобарин ривожланган иқтисодиёт ҳам инсондан юқори маданиятли, маърифатли бўлишни талаб этади. Инсон ҳалол йўл билан пул топса ўзига ҳам, жамиятга ҳам фойда келтиради. Бордию очкўзлик қилса, пул топишнинг нопок йўлига ўтса, шарманда бўлади, табиийки бундан жамият ҳам зарар кўради. Биз ривожланган мамлакатларда асосий эътибор илм-фан тараққиётига, маданиятни ривожлантиришга қаратилаётганини моддий бойликдан кўра, маънавий бойликдан маҳрум бўлиш аянчлироқ бўлишини, бугунги иқтисодий қийинчилик вақтинча эканини унутмаслигимиз лозим.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ суҳбатлашди.

* *Юрган дарё*

Дунёни кўрганингиз қолади

ЁЗ бошланиши билан кўпчилик меҳнат таътили олиб, зилол сувлар оқиб турган пурвиқор тоғлар ёнбағрида жойлашган сўлим ва баҳаво оромгоҳларга ошиқади. Саёҳат ишқибозлари эса янги кийим-кечакларини жомадонга жойлаб бола-чақалари, ёру биродарлари ёки ҳамкасблари билан кўҳна ва қадимий шаҳарларга ҳамда хорижий давлатларга узоқ сафарга отланадилар. Аммо ҳозирги иқтисодий қийинчилик шароитда ҳар ким ҳам рўзғоридан орттириб, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги таркибига кирган бошқа республикалар ва чет мамлакатларнинг шаҳарлари ҳамда диққатга сазовор жойлари билан яқиндан танишиш учун аввалги баҳосидан 30-40 баравар ошиб кетган йўлланмаларни сотиб олишга қурби етмайди. Шундай бўлса-да, дунёни кўриш орзусида юрганлар кўп. Шу боисдан биз Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи «Спутник» халқаро туризм бюроси Тошкент шаҳри ва Тошкент вилояти ташкилотининг раиси Маҳамаджон Исроиловга мурожаат қилиб, ташкилотнинг вазифаси ва айни пайтда амалга ошираётган ишлари хусусида сўзлаб беришни илтимос қилдик.

— Ҳақиқатан ҳам улуғ бобокалонларимиз, масалан, Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг оёғи теккан Ҳиндистонни, дунёни забт этган Амир Темурнинг муқаддас қадамжоларини, бутун дунё мусулмонларининг саждагоҳи ва қароргоҳи Маккаю Мадинани кўриб қолай дейдиганлар талайгина, — дейди Маҳамаджон Исроилов. — Лекин баъзилар моддий етишмовчилик ва айрим узрли сабабларга кўра бунинг имкониятини топа олмайдилар. Тўғри, Швейцария ёки Болгариянинг жаҳонга доңги кетган оромгоҳларидан сира қолишмайдиган санаторийлар ва дам олиш уйлари ўзимизда ҳам мавжуд. Лекин бу ўткинчи ҳаётда дунёни кўрганингиз қолади.

Ташкилотимизнинг асосий вазифаси хорижий давлатлар ва бошқа мустақил республикалардан пойтахтимизга келадиган ёшлар делегацияларни қабул қилиб, уларни меҳмонхоналарга жойлаштириш ҳамда ташриф давомида маданий тадбирлар уюштириш ва шаҳримизнинг диққатга сазовор жойлари билан таништириш, ўз навбатида Тошкент ёшлари делегацияларини сафарга жўнатишдан иборатдир. Бозор иқтисодиёти ҳеч муболағасиз, айтишим мумкинки, ишимизнинг олға босишига анча тўсқинлик қиляпти. Бунинг устига тайёра ва поезд чипталарининг нархи бир неча ўн баравар кўтарилиб кетиши сабабли саёҳат ишқибозлари сони кескин камайди. Бинобарин, илгари Ҳиндистонга бориш учун 371 сўмдан 844 сўмгача сарфланган бўлса, эндиликда ўрта ҳисобда 35 минг сўм ва ундан ҳам кўп пул керак. Туркияга боришни хоҳловчилар ўрта ҳисобда 27 минг, Грецияни орзу қилганлар 55 минг сўм тўлашлари зарур. Энг арзон йўлланма нархи Польша ва Руминияга — 14 минг сўм. Йўлланма нархларининг бир қисмини сўм ҳисобида, бир қисмини эса доллар ҳисобида тўлаш даркор. Болтиқбўйи республикалари ва Беларуснинг қадимий шаҳарлари, маданияти ва тарихий обидалари билан яқиндан танишаман десангиз, мувофиқ равишда ўрта ҳисобда 7 минг сўм сарфлашингиз керак. Олдинлари бу масалада ҳеч қандай муаммо йўқдек эди. Чунки ўз ишчиси, ходимини саёҳатга юбораётган корхона ёки ташкилот имкониятидан келиб чиқиб, йўлланма нархининг учдан икки қисмини, айрим пайтларда ҳамма харажатларни тўларди. Кўпгина завод ва фабрикалар, идора ва муассасалар зўр-базўр кун кўраётган ҳозирги пайтда бу ҳақда гапиришнинг ўрни эмас. Мактаб ўқувчиларини бошқа шаҳарларга саёҳатга юбориш масаласида ҳам анча қийинчиликлар вужудга келди. Тўғри-да, қайси бир ўрта ҳол оила рўзғоридан орттириб, ўз фарзанди учун 1,5—2 минг сўм атрофида турадиган йўлланма ҳақини тўлайди? Олдинлари нари борса 150—200 сўм (йўл ҳақи, меҳмонхонада яшаш, уч маҳал овқатланиш ва кўрсатиладиган бошқа хизмат ҳақларини ҳам қўшиб ҳисоблаганда) тўланарди.

Ташкилотимиз сайёҳлардан тушадиган даромад ҳисобига фаолият кўрсатади. Бугунги кунда саёҳатчилар анча камайганлиги сабабли бир қанча ходимимизни, иш ҳақи сақланмаган ҳолда меҳнат таътилига чиқаришга мажбур бўлдик. Шундай бўлса-да, тушкунликка тушаётганимиз йўқ. Аҳолига турли хизматлар кўрсатиш, яъни шаҳар бўйлаб экскурсиялар уюштириш, агар хоҳловчилар бўлса, 2—3 кунлик йўлланма билан таъминлаб, юмшоқ ўриндиқли автобусларда Самарқанд, Бухоро, Хива сингари қадимий ва кўҳна шаҳарларнинг тарихий обидалари ва диққатга сазовор жойлари билан таништириш орқали ўз харажатларимизни ўзимиз қоплашга ҳаракат қиляпмиз. Қийинчиликларга қарамай чет элга бориш

истагини билдираётганлар талайгина. Чунончи, шу ойнинг иккинчи ярмида иккита гуруҳни хорижга жўнатиш учун ҳужжатларни тайёрлаяпмиз. Ҳали ишларимиз юришиб кетишига ишонаман.

Исмат ЗАРИПОВ.

СУРАТЛАРДА: сайёҳлар дам оладиган масканлар; оромгоҳларда.

ҲУРМАТЛИ МУШТАРИЙЛАР!
ОБУНА ВАРАҚАСИНИ БЕХАТО ТЎЛҒАЗИШГА ҲАРАКАТ ҚИЛИНГ!

Агар обуна «Матбуот уюшмаси» агентлигида расмийлаштирилган бўлса, касса аппаратининг муҳри, алоқа бўлимларида расмийлаштирилганда эса тақвим штемпели, албатта, бўлиши керак.

Бу ҳолда обуначиларга абонемент билан бирга пул қабул қилинганлиги ҳақида квитанция берилади.

АЗИЗ ОБУНАЧИ ЎРТОҚЛАР!

Рўзнома ва ойномаларга обуна варақчасини сиёҳли ручкаларда хатосиз, сўзларни қисқартирмасдан ва тушунарли қилиб тўлғазинг.

Обуначи ўз турар жой манзилгоҳи, насаби, исми ва отасининг исмини аниқ ёзиши талаб этилади.

Обуна варақчасидаги «ПВ-Жойи» деган ёзувли катакларни алоқа бўлинмалари ва «Матбуот уюшмаси» агентликлари ходимлари тўлғазади.

* *Хориждаги ўзбеклар*

КЎЗГА ТЎТИЁ ТУПРОҚ

БИЗ Усмонжон билан тасодифан танишиб қолдик. «Чилонзор» маҳалласи чойхонасида нуроний отахонлар ва тенгқурларимиз билан бир пиёла чой устида суҳбат қуриб ўтириб, орамизда нотаниш кишини учратдим. У сукут сақлаган ҳолда суҳбатимизни тинглар, аҳён-аҳёнда гапимизни маъқуллагандек, бошини қимирлатиб қўяр, одамларга самимий боқишидан унинг қалби пок ва дилкаш инсон эканлиги нур ёғилиб турган чеҳрасидан ҳам билиниб турарди. Ёнимда ўтирган қўшни маҳалла комитети раисининг ўринбосари Мажид ака Маҳсумовни аста-секин туртиб, у одам ким дегандек нотаниш кишини кўрсатдим.

— У киши бизнинг меҳмон, — деди Мажид ака. — Хитойдан келган.

— Ростданми? — дедим ишонқирамай.

— Нега ҳайрон бўляпсиз, ука? Ҳозир хорижий давлатлардаги юртдошларимиз билан алоқаларни мустаҳкамлашга кенг йўл очиб беριляптику. Мен ўзим ҳам ўтган йили Хитой Халқ Республикасига бориб қариндош-уруғларимни кўриб келдим. Чунки мен ўша ерда туғилганман. 50-йилларнинг бошларида Тошкентга келганмиз. Бу киши қайним бўладилар. Бизни зиёрат қилгани келибдилар. Ҳа, дарвоқе, кетиб қолманг-а. Усмонжон юртимизга ташриф буюрганлари шарафига ош бераяптилар. Шунга эрталаб бозордан қўй олиб чиққан эдик. Ошни ўзлари дамлаяптилар. Хитойнинг гуручидан дамланган ошни емабсиз — дунёга келмабсиз, ука!

Чамаси ярим соатлар ичида ош ҳам тайёр бўлди. Хитойлик меҳмон иккита сопол лаганга сузилган ошни дастурхонга келтириб қўяркан, халқимиз урф-одатига хос тавозе билан қўлини кўксига қўйиб: «Қани, олинглар, олинглар азизлар, ош совиб қолмасин» дерди. Мажид аканинг айтганича бор экан. Ҳақиқатан ҳам паловнинг мазаси оғзингизда қолади. Лаганларда бир дона ҳам гуруч қолмабди. Кейин чойхўрлик қилишга тушдик. Хитойда яшаётган ўзбекларнинг юриш-туриши, маданияти, турмуш тарзи ва меҳмонимиз Усмонжон Турсунов ҳамда унинг оиласи билан яқиндан танишиш мақсадида унинг ёнига ўтирдим.

— Биз асли андижонликмиз, — гап бошлади Усмонжон. — Бобомиз катта бойлардан бири бўлганлиги учун инқилобдан кейин Сибирга сургун қилинган. Аслида у етим-есирларни ва ночор оилаларни моддий томондан қўллаб-қувватлаб, халқимизга кўп яхшиликлар қилган инсон. Кейин Хитойга кўчиб борган экан. Биз Цзинзянь вилоятининг Урумчи шаҳрида яшаймиз. Ёшим — 43 да. Йирик автокорхонада ишлайман. Икки нафар фарзандим бор. Ўғлим Америка дорилфунунларидан бирида таҳсил оляпти. Қизим — мактаб ўқувчиси.

Дадам 78 ёшга кирган бўлишига қарамай ҳали бардам ва тетиклар.

Нафсиламбирини айтганда, хитойлик ўзбеклар деҳқончилик, чорвачилик, косибчилик, кўнчилик ва ишбилармонлик билан шуғулланишади. Фарзандларимиз таълим-тарбияси масаласига келсак, улар ўзбек мактабларида турли фанлар билан бирга она тиллари ва халқимиз урф-одатларини чуқур ўрганадилар. У ерда Ислом дини асосларини ўрганиш учун махсус соатлар ажратилган. Шу боисдан ҳам болаларимизнинг ҳар куни масчитларга чиқиб, номоз ўқишлари бежиз эмас.

Мени она юртимга соғинч ҳисси етаклаб келди. Бу ердаги қондошларимни кўриб ва авлод-аждодларимиз яшаб ўтган муқаддас қадамжоларини зиёрат қилиб анча енгил тортдим. Ватаним тупроғини юз-кўзларимга суртишдек буюк бахтни ато қилган тангримизга минг бор шукроналар айтаман. Энди Ҳаж сафарига отландим. Зеро, отамизнинг айтгани — биз фарзандлар учун амру вожиб. Аллоҳга минг қатла шукрки, Ўзбекистонимни, элимни кўрдим. Энди Маккаи Мадинани ҳам бир зиёрат қилай. Насиб қилса яна учрашармиз.

Исмоил ЗОИРОВ.

* *Ҳар тўғрида*

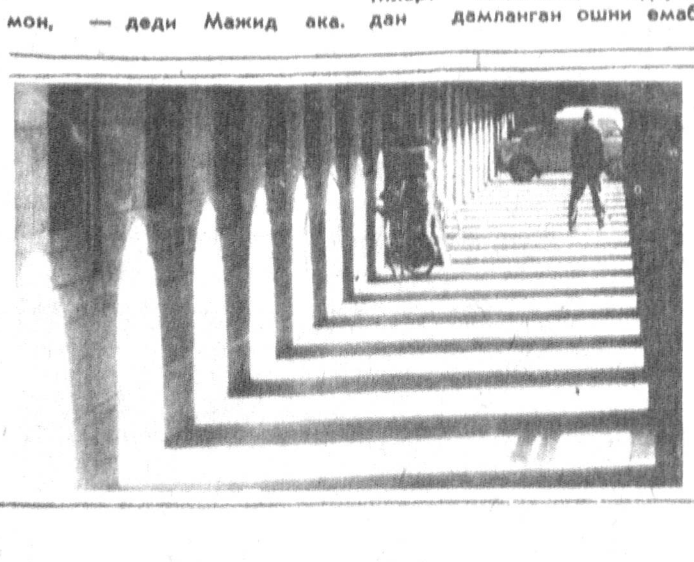

СИЗ суратда кўриб турган Олмониянинг Веймар шаҳрида жойлашган меъморчилик мактаби биноси деворлари ва йўлкаларини ёритиб турган қуёшнинг заррин нурлари графика санъатидан талабаларга ўзига хос тарзда сабоқ бермоқда.

* * *

ТАНИҚЛИ рассом Марк бепоён Россияни кезиб, унинг диққатга сазовор жойларини асарларида акс эттирган.

СУРАТДА: Маркнинг «Шаҳар узра парвоз» асари.

** Ҳаётда ҳамроҳингиз*

Ўз юртининг шер ўғлони

ДУНЕДА шундай инсонлар бўладики, улар асрлар, даврлар ўтса ҳам барҳаёт яшайверади. Авлодлар унинг қудратли нафасини ҳар лаҳзада сезиб турадилар. Улар ҳақида жилд-жилдлаб китоблар ёзсак ҳам камдек, фазилатлари таърифланмай қолиб кетаётгандек туюлаверади. Буюк бобомиз, Мовароуннаҳр арслони Амир Темур Кўрагон соҳибқирон ана шундай сиймодир.

Бугун тарихга янгича назар солар эканмиз, соҳибқирон ҳазратнинг нафақат саркарда, балки қилни қирқ ёрадиган қонуншунос, оташин нотиқ, энг буюк ватанпарвар, ўз юртининг тинчлиги, ободлигини ҳар лаҳза ўйлайдиган фарзанд бўлганидан хабар топамиз. Хабар топамизу буюк бобомиз олдидаги бурчимизни кеч бўлса ҳам бажаришга шошамиз. «Амир Темур ўгитлари» номли китобнинг чоп этилишини ҳам ана шу бурч меваси деб қаралса тўғри бўлади.

Китоб Темур соҳибқироннинг ҳаёти, фаолияти, жаҳонгирлик сиёсати ҳақида сўзбоши билан очилади. Унда муаллиф Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, тарих илми билимдони Бўрибой Аҳмедов Темур ва темурийларнинг тарих олдидаги хизматларини очиб беришга интилган ва бунга эришган ҳам.

Китоб «Миллатнинг дардларига дармон бўл», «Соҳибқирон ҳикоятлари», «Амир Темур васияти» каби қисмлардан иборат. Биринчи қисмда буюк жаҳонгирнинг ўгитлари жамланган. Уларда давлатни бошқариш, сиёсат юргизиш, аҳли раияга мурувват қилиш, таълим-тарбия ҳақидаги доно фикрларни ўқиган киши, улар бугун ҳам бизга қанчалар зарур эканлигини англаб етади.

Иккинчи қисмда эса Амир Темур ҳақидаги ҳикоятлардан бир нечтаси келтирилган. Бироқ шу учтўртта ҳикоят ҳам соҳибқирон бобомизнинг буюклигини сўзсиз ифода этади.

Китобдаги энг ҳаяжонли сўзлар Амир Темур васияти десак тўғри бўлади. Унда соҳибқирон ҳазратларининг ҳаёти, нияти, орзуси мужассам!

«Амир Темур ўгитлари»ни чоп этган «Наврўз» нашриёти ниҳоятда хайрли ишни бажарганини таъкидлаб ўтиш ортиқча бўлса керак. Ушбу китоб ҳар биримиз учун буюк қўлланма, дастуриламал бўлиб қолиши керак! Хоҳлаган ўртоқлар «Марказ—14» мавзесидаги 33-уйга ушбу китобни сўраб мурожаат қилишлари мумкин.

Турсун АБДУЛЛАЕВ.

** Ушбу саҳифада:*

- БУЮК СОҲИБҚИРОН ҲАҚИДА
- ЖАҲОНГАШТА ИШБИЛАРМОНЛАР КЕРАК
- ҚУЙИБ ҚЎЙГАНДЕК АФАНДИ КИМ?

** Йиллар қатидаги сирлар*

ИЛОҲИЙ ТАЪСИР

ПАНАМА каналини қуриш ишлари жуда ҳам ёмон аҳволда давом этарди. Франциялик Ф. Лессипс томонидан асос солинган «Уммонлар аро канал умум компанияси» 1888 йилда тўла-тўкис синди. 1894 йилда ташкил этилган янги компания ҳам узоқ вақтгача бу ишни уддалолмади ва канал қурилиши инон-ихтиёрини Америка Қўшма Штатларига сотиб юборди.

1902 йилда Америка конгресси ва сенатида ўтган асрнинг 70-йилларидан бери чўзилиб келаётган канал қурилишининг жанжали яна давом этди. Хусусан уни қаердан кавлаб, давом эттириш масаласида даҳанаки жанг авжига чиқди. Ҳамма гап шунда эдики, Никарагуада икки йил аввал ўзига хос «мушакбозлик» бўлиб ўтган эди. Момотомба вулқони уйғониб, отилганди. Вулқон эса каналии кавлаш учун мўлжалланган ердан салгина нарида эди. Худди ўша йили Никарагуада бу вулқоннинг отилиши тасвирланган махсус маркалар чиқарилди.

Каналнинг Панамадан олиб ўтилишига тарафдор бўлган француз муҳандиси Бюно Вавила мунозаранинг чўзилиб кетганини кўриб «тўполончи» Момотомбанинг отилиши тасвирланган 96 та марка сотиб олди ва уларни алоҳида конвертларга жойлаб, америкалик сенаторларга биттадан тақдим этди. Айтишларича бундан сенаторлар жунбушга тушганлар.

Ҳал қилувчи овоз бериш пайтида кўпчилик канални Панама орқали олиб ўтиш учун овоз бердилар. Кичкинагина марка сенаторларга шу тариқа илоҳий таъсир кўрсатган ва канал Панама орқали ўтказилган.

Толиб САЪДУЛЛАЕВ тайёрлаган.

Фазогирларга рангли тасмалар

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси Фанлар академияси пахта целлюлозаси кимёси ва технологияси илмгоҳининг лаборатория ва тажриба ҳудудларида олиб борилаётган изланишларнинг аксарияти ишлаб чиқаришга жорий этилмоқда. Амалга оширилаётган тадқиқотларни саноат асосида синаб кўриш ва уларни кенг кўламда ишлаб чиқаришга тавсия этиш мақсадида илмий муассаса ҳузурида махсус тажриба цехи барпо этилди.

Шунингдек, пахта целлюлозасидан фазо эҳтиёжлари учун мос келадиган рангли тасвирдаги тасмалар тайёрлаш йўлга қўйилди. Айни бир вақтда турли корхоналар буюртмаларини адо этишга ҳам киришилди. Кимё саноати учун етказиб берилаётган янги технологиялар мутахассисларга манзур бўлмоқда.

Саодат ОДИЛОВА.

МАҲАЛЛАМИЗДА яшовчи Даврон ака кўп йиллар муаллимлик қилиб, нафақага чиқди. Яқинда у кишининг хонадонида суҳбатлашиб ўтирган эдик, ўн уч ёшли невараси бир халта майда-чуйдаларни кўтариб келиб қолди.

— Бош савдо аралаш моллар дўконига бориб келаяпман, бува, — деди у харид қилган нарсаларини бирма-бир кўрсатар экан. — Рангли қаламнинг ҳар қутисини 2 сўм 70 тийиндан, Дисней мультфильмлари қаҳрамонлари акс эттирилган тақвимларни 1 сўм 50 тийиндан, Брюс Ли ва Шварцнеггер суратларини 1 сўмдан олдим. Буларни фойдасига сотаман.

— Неварамнинг гапларини эшитиб таажжубланаётганингизни сезиб турибман, амакиси, — деди Даврон ака менга юзланиб. — Турсунбой савдогарчилик қилаяпти. Мактабдан бўш пайтида шаҳарга тушиб, болаларга керакли буюмлар, ўқув қуролларини келтиради. Шундан фойда кўраяпти. Ўқувчилар ҳам хурсанд.

— Биргина мен эмас, мактабимиздаги кўпчилик тенгдошларим шундай иш билан шуғулланишаяпти, — деди Турсунбой суҳбатимизга қўшилиб. — Мен асосан молларни келтириб бераман. Уларни сотадиганлар бошқа. Ҳар биримизнинг ўз мижозларимиз бор. Топган пулимга фотоаппарат олдим. Энди эҳтиёт қисмлар сотиб олиб, велосипед йиғмоқчиман.

** Нуқтаи назар*

ҲОРМАНГ, САВДОГАР ЎҒЛИМ!

Бир пайтлар мажлисларда болани бозорга ўргатманг, унинг асосий вазифаси ўқишдан иборат, деб кўп марта гапирган Даврон аканинг бугун неварасини савдогарчилик қилишини маъқуллаётгани бироз эриш туюлди. Балки ҳаётий тажрибасидан шундай хулосага келгандир ёки бозор муносабатларига ўтганимиз ўз таъсирини кўрсатдимикан? Нима бўлганда ҳам ҳозирги кунда болалар бозорга бораётгани, савдогарчиликнинг турли хиллари билан шуғулланиб, пул топишаётгани сир эмас. Хўш, бу яхшими, ёмонми?

Очиқ тан олиш керак, бу борадаги фикрлар ҳали бир тўхтамга келгани йўқ. Айрим ота-оналар, муаллимлар болани пулга ўргатиш яхши оқибатларга олиб бормайди, у папирос чекиш, арақ ичишга ўрганиб қолиши мумкин, дейишаяпти. Яна бир тоифадагилар эса бола ёшлигидан тўпармон-тутармон бўлиб, вояга етса пишиқ-пухта бўлади, деб эътироз билдирмоқдалар.

Кўнглимдаги шу гапларни Даврон акага айтган эдим, у ўйланиб туриб шундай деди:

— Аввало савдо-сотиқ билан ҳамма болалар ҳам шуғулланавермайди. Бизнинг хонадонимизда шу пайтгача ҳеч ким бу ишни қилмаган. Ўйлаб кўрсам Турсунбой менинг бувамга тортибди. У киши йигирма йилдан ортиқ дўконда ишлаган эди. Қолаверса, бола пул топиб, ўзини-ўзи таъминлашни ўрганса бунга фақат хурсанд бўлиш керак экан. Неварамдек пайтимда биз тенгилар байрам кунлари музқаймоқ олиб ейиш ёки боғда кўнгил очиш учун ота-онамиз қанча пул берар экан, деб термулиб ўтирардик. Турсунбойда эса ўз жамғармаси бор. Фақат бир нарсани асло унутмаслик зарур. Савдогарчилик қилаётган болаларнинг фаолияти, унинг ён-атрофидагиларни мунтазам назорат қилиб бориш лозим. Улар бир йўлга тушиб олгунларича бу муҳим, деб ўйлайман.

Даврон аканинг айтганларига баъзилар қўшилмаслиги табиий. Сабаби, ҳар бир оила бошлиғининг ҳаётга ўз муносабати, қарашлари бор. Аммо ҳозир бозор келгани, иқтисодий қийинчиликларни енгмоқ учун киши ишбилармон ва уддабурон бўлмоғи кераклигини эътироф этиш жоиздир. Ўзбекистон «ойнаи жаҳон»ининг «Болалар» кўрсатувида болаларнинг бозорда қандай харажат қилишлари синаб кўрилиб, танлов ўтказилгани жуда маъқул бўлган эди. Ёки бўлмаса Тошкент Давлат дорилфунуни боғида талабалар билан шартнома тузиб, уларнинг, ишлаб топган пуллари шу куннинг ўзида қўлларига берилиши йўлга қўйилди. Бунинг нимаси ёмон. Бувиси билан бозорга кўкатлар олиб бориб юрган 12 ёшли Матлуба мустақил савдо қилишни ўрганганидан хурсанд бўлмаслик керакми?

Мана, яна ёз келди. Мактабдан таътилга чиққан болалар уч ой давомида бўш вақтларини қаерда ўтказадилар. Кўнгилли ҳордиқ чиқариш, ўзинг ёқтирган тўгарак, спорт секцияларида шуғулланиш учун ҳам ҳозирги кунда маблағ зарур. Кези келганда бир фикрни айтиб ўтиш ўринлидир. Пойтахтимиз маҳаллаларида қанчадан-қанча ҳунармандларимиз фаолият кўрсатишаяпти. Сандиқчилар, бешикчилар, дурадгорлар, темирчилар ва бошқа қўли гул усталар ҳеч бўлмаса иккитадан болани шогирдликка олиб, ўз маҳоратларидан воқиф этсалар нур устига нур бўларди. Бу билан келажак авлодимиз икки нарса: миллий ҳунар ва меҳнат билан пул топишни ўрганардилар.

Кўриниб турибдики, болаларда пул топишга кўникма ҳосил қилдириш — ўйлаб кўрса арзийдиган масала. Билимдонларнинг айтишича, бозорда савдо-сотиқ билан шуғулланган одам савдолашиб олишни ҳам яхши билади. Шундай экан кўчадами, автобусдами қўлида халта кўтариб бораётган болажонларни кўрсангиз, яхши гапириб, суяб қўйинг, азизлар. Ким билади, балки у келажакда давлатимизга катта нафи тегадиган жаҳонгашта ишбилармон бўлиб етишар!

Саъдулла ШОДИЕВ.

** Бир асар тарихи*

«НАСРИДДИННИНГ САРГУЗАШТЛАРИ»

● Қимматлашиб бораётган нарх-наво. Бозор иқтисодиётига йўл қурмасдан унинг дарвозасини очиб юбордик. Юракларга малҳам битта сўз бор: мустақиллик. Назаримда кейинги кунларда кулишни унутиб қўяётганга ўхшаймиз. Ахир тенги йўқ Насриддин Афанди энг оғир пайтларда ҳам кулги билан ашаддий душманларини енгган-ку!

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Юлдуз Ризаева билан суҳбатлашганимга ҳам анча бўлди. Ахир у «Насриддиннинг саргузаштлари» бадиий фильмида Зулфи ролини ижро этганда.

Юлдуз РИЗАЕВАНИНГ ҲИКОЯСИ

— ХЎЖА Насриддин Шарқда жуда ҳам машҳур. Унинг кимлигини, қандай одам бўлганлигини ҳеч ким аниқ билмаса ҳам лекин кулгуси ҳамиша юракларда жаранглайди. Менинг бахтиёрлигим унинг номи билан аталган иккинчи фильмда суратга тушганим.

Кўпчиликнинг хотиридан фаромуш бўлган бўлса эслатиб ўтмоқчиман: фильм 1946 йилда суратга олинган. 1947 йилдан собиқ Иттифоқ экранларига чиқарилган. 1948 йилда хорижда ҳам жуда машҳур бўлиб кетган. Режиссёри кимлигини биласизми? Ўша машҳур Наби Ғаниев. Аввал фильмнинг ўзи ҳақида жиндай гапирай: фильмни яратишдан мақсад — Наби Ғаниевнинг таъбирича — миллий кино яратиш эди. Наби ака бир умр шу дард билан яшаган. «Насриддиннинг саргузаштлари» фильми шу йўлда қўйилган қадамларнинг биттасидир. Унда ҳамма нарса — ижтимоий масала, тарбия, халқни озодликка чиқариш, икки ёшни бахтиёр қилиш, ер-сувга одамларнинг эгалик қилишигача бор.

Тўғри айтдингиз: фильм сценарийсини Леонид Соловьевнинг Хўжа Насриддин ҳақидаги романи асосида Виктор Виткович билан роман муаллифи ёзган. Яхши ёзишган. Наби Ғаниевгаки ёқдими, демак яхши. Фильмни Михаил Краснянский билан Дмитрий Демуцкий суратга олган. Мусиқаларни эса Алексей Козловский басталаган. Уччалови ҳам орамиздан кетганига анча йиллар бўлди.

●

Бундан олдин экранларга чиқарилган «Насриддин Бухорода» бадиий фильми ҳам шов-шув бўлиб кетган эди. Унда Насриддин ролини Лев Свердлин ижро этганди. Умуман яхши роль ўйнаганини таъкидлаш билан бирга актёрнинг тиришқоқлигини ҳам айтиб ўтиш керак. Ахир у фильмдаги ашулаларни ўзбек тилида ўзи ижро этган дейишади. «Насриддиннинг саргузаштлари» фильми ҳақида Руминияда чиқадиган «Сикинтея» рўзномаси 1948 йил 15 апрель сонида ёзади: «Бу фильм бошидан охиригача кулгили воқеаларга бой». Аммо бу кулгили воқеаларни экранга кўчиришнинг ўзи бўлмагандир.

ҲИКОЯНИНГ ДАВОМИ

— ЛЕВ Свердлин ҳақида тўғри айтдингиз. У чинакам зўр актёр. У ижро этган Насриддинда ташқи кўринишда кулгили чизиқлар бор. Енгиллик бор. Лекин Л. Свердлин ушбу фильмда қатнашолмади. Чунки уруш пайтида эвакуация қилинган. Урушдан кейин Москвага қайтиб кетган. Кўплаб пробалардан кейин Наби Ғаниев Раззоқ Ҳамроевга қатъий қилиб дейди:

— Сиз Насриддинни ўйнайсиз! Қуйиб қўйгандек афанди бўласиз.

Чиндан ҳам Раззоқ Ҳамроев қуйиб қўйгандек Хўжа Насриддин бўлди-қўйди. У юраги адолатсизликлардан аламга тўла, ички туйғулари адолат излаб ловуллаб ёнган образни яратди. Раззоқ ака яратган Насриддин Свердлин ижро этган образдан фарқи шуки, у вазминроқ, босиқроқ, лекин кулгуси аччиқ, ўткир.

Раззоқ ака раҳматлининг аввал ижро этган ролларини айтмайсизми? «Тоҳир ва Зуҳра»да Нозим, «Алишер Навоий»да Навоий ҳазратлари, Насриддин уларга тамоман тескари. Лекин у ҳам ўз йўлида буюк сиймо, кулгу подшоси. Раззоқ ака ана шуни очиб берган.

Ўша вақтларда мен ёшгина қиз эдим. Раззоқ ака аввал театрда ишлаганлар. «Тоҳир ва Зуҳра» туфайли азим Тошкентга келиб қолганлар. Студияда ётиб, ишлаб юрдилар. Лекин бирон марта шикоят қилмаганлар. Ана шунақа бардошли буюк қалбга эга эдилар.

Ҳозир-ҳозир сиз сўраётган Наби Ғаниев ҳақида ҳам айтаман. У киши тенги йўқ истеъдодли одам эдилар. Инсон сифатида ҳам, режиссёр сифатида ҳам, актёр сифатида ҳам. «Тоҳир ва Зуҳра»дан кейин мен у кишига қойил қолганман. Шу сабаб таклиф этганларида дарров Зулфи ролида ўйнашга рози бўлдим. Мен яратган Зулфи образи ҳам Зуҳра сингари гўзал эди-ю, лекин малика эмасди. У оддий қишлоқ қизи. Зуҳра бахтсиз муҳаббат эгаси бўлса, Зулфининг севгилиси ёнида. Вой бирам қийналдимки, ҳатто бир-икки марта Наби ака:

— Юлдузхон, Зуҳранинг тахтидан тушинг, — деб танбеҳ бергандилар.

Орзибиби дейсизми? Орзибибини Хайринисо Ғаниева ижро этган. Эсингизда бўлса керак «Тоҳир ва Зуҳра»да Юлдуз ролини бажарган.

●

«НАСРИДДИННИНГ саргузаштлари»ни хорижда айниқса жуда яхши кутиб олишган эди. Польшанинг «Житце литературе» нашри (1948 йил 18-сон) ёзади: «Бу экранда чиқарилган эртак Ўрта Осиё халқларининг фольклори бош қаҳрамони сеҳргар ва доно Насриддин кейинги кадрларда у қандай сеҳргарлик кўрсатади ҳатто тасаввур ҳам қилолмайсиз».

Чиндан ҳам шундай. Фильмнинг илк кадрларидан бошлабоқ қалбингизнинг туб-тубидан кулгу булоқдек отилиб чиқади ва бир лаҳза тинмайди. Чунки сиз ўзингизни Насриддин билан бирга, унинг ёнида тургандек у билан ҳангомалар яратаётгандек ҳис қиласиз.

ҲИКОЯНИНГ ДАВОМИ

— ФИЛЬМНИ жуда кўп жойларда суратга олганмиз. Унинг ярми Шайхонтоҳурдаги павильонларда яратилган. Аксари қисми эса сафарда хусусан Шоҳимардон билан Водилда яратилган. Айтиб қўяй, кинода деярлик декорация йўқ, десам ишонаверинг. Насриддин келиб тушадиган чойхона ҳам, кўл ҳам, боғ ҳам ҳаммаси табиий. У пайтларда ҳозирдаги каби техника йўқ эди. Ҳар битта кадрни минг азоб билан суратга олганмиз. Айниқса, кўл бўйида бўладиган воқеалар бизни жуда қийнаган.

Фильмнинг охирги кадрларини суратга олиш керак. Куз. Ҳеч қандай ёритгичларимиз йўқ. Қуёш чиқишини пойлаб ўтирамиз. Аслаҳа-анжомларимиз шай, артистлар шай, оператор шай. Бир маҳал қуёш чиқади. Хурсанд бўлиб ишни бошлаймиз. Ярим соат ўтар-ўтмас яна осмонни булут қоплайди. Иш тўхтайди. Ҳамма тажанг. Охири совуқ тушиб, ерлар, сувлар музлаганда шу кадрни суратга олиб бўлдик... Битта кадрга бир ой вақт сарфлаганмиз. Бунақанги ҳодисалар кўп бўлган. Ҳатто гиламни ҳам қўлда ясаганмиз. Водил билан Шоҳимардон ўртасидаги жойда гилам бундай бўлмайди деб яшил жойларига тупроқ сепиб, қўлбола гилам тайёрлаганмиз.

Яна бир воқеа эсимдан чиқмайди. Фильмда йиғлайдиган жойим бор. Ҳеч ҳам йиғлолмайман. Наби ака ҳар турли муомала қилиб кўради. Охири йўлини топди:

— Айтайлик, ҳозир дадангиз ўлди деб хабар келса қандай аҳволга тушардингиз?

Тасаввур қилиб кўринг. Ўзим ота меҳрига қонмаган бўлсам ҳам бунақанги юракни эзадиган сўз. Бир йиғинни бошладимку! Энди Наби ака мени тўхтатолмай хуноб. Бир амаллаб кулдиришган.

Саидними? Саидни Қобилжон Холиқов ижро этган. Жуда ролига мос эди-да, ўзи ҳам. Содда, самимий.

Кинода қатнашган актёрларни эсласам юрагим орзиқиб кетади. Ўғри қурғурни — номи ҳам ўзига ярашиб тушган «кўза — буюк комигимиз Раҳим Пирмуҳамедов қойиллатиб ўйнаган. Оғабекни дўндирган Обид Жалиловнинг маҳоратига таҳсин ўқимай иложимиз йўқ. Раҳматли Сайфиқори Олимов, Соат Толипов, чол, яъни Зулфининг отасини ўйнаган Саъдихон Табибуллаевларни томошабинлар узоқ йиллар унутмайди. Икки қози — Миршоҳид Мироқилов билан Наби Ғаниев — роли кичкина бўлса ҳам ҳамиша эсда сақланиб туради. Менинг бахтим буюклар гулдастаси бўлган «Насриддиннинг саргузаштлари»да иштирок этганим.

●

БУЮКЛАР гулдастаси! Айтишга осон бу сўз. Тағинам Юлдуз опа кўп нарсаларни хотирлолмадилар. Улар агар ўз вақтида Раҳим ака, Раззоқ ака, Обид ака билан суҳбатлашганимда улар кино яратилиш тарихини бутун манзарасини чизиб беришар эди. Лекин начора, вақти-соати шу бугун эканда!

Хитой Халқ Республикасидаги «Ичуанъ жибао» рўзномаси ўзининг 1948 йил 23 июнь сонида ёзади: «Биз учун бу фильм ўз халқининг тақдирини акс эттиргани билан ҳам қадрли». Ўз халқининг тақдири! Бу ўзининг тақдири деган гап аслида.

ҲИКОЯНИНГ ОХИРИ

— ТАҚДИР дегани жуда ажойиб-да. Кутилмаган совғаларни сенга тайёрлаб туради. Кино оламига тасодифан кириб келган бўлсам ҳам лекин тақдиримдан розиман. Чунки кино санъатимиз тарихида қолган икки фильмда иккита образ яратдим.

●

Хўжа Насриддин ҳақидаги фильмларнинг чеки йўқ деб ўйлайман. «Тожикфильм» яратган «Насриддин Хўжандда» бадиий фильмида бу ажиб образни Гурген Тонунц яратган. Фильм яхши қабул қилинган бўлса ҳам Хўжа Насриддин қиёфаси тўла очилмай қолганини кўпчилик эътироф этади. Насриддинга қараганда ўғри ролини Марат Орипов жуда боплаб ижро этган. Демак Раззоқ Ҳамроев ҳозирча ягона миллий Насриддинимиз.

Шу кеча-кундузда топқир, ишбилармон, ширингуфтор Насриддин орамизда бўлса қани энди. У барчамизга кулгу улашиб, илҳомлантириб юборарди. Афсуски, бу ҳозирча киночиларнинг ҳам, ойнаи жаҳон ходимларининг ҳам хаёлига келмаяпти. Бизнинг эса унинг аччиқ, одил кулгусига ихлосимиз баланд: қайдасан, Насриддин?

Темур УБАЙДУЛЛО.

СУРАТДА: фильмдан лавҳа. Насриддин — Раззоқ Ҳамроев, ўғри — Раҳим Пирмуҳамедов.

** Ранг-баранг олам*

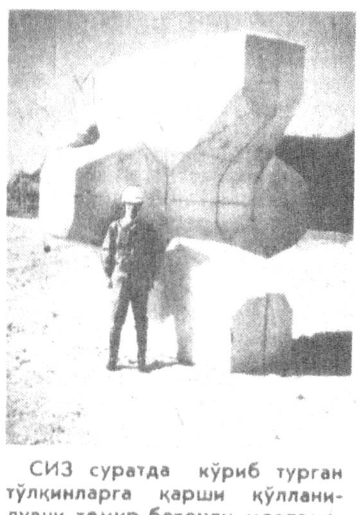

СИЗ суратда кўриб турган тўлқинларга қарши қўлланилувчи темир-бетонли мосламани Япониянинг «Тохоку» компанияси буюртмаси бўйича Франция фирмаларидан бири ишлаб чиқарган. Бундай мосламалар гидроиншоотлар қуришда камида 2,5 миллиард иенни тежаш имконини беради.

ШАРҚИЙ Тимор Малая ҳудудида жойлашган. Аҳолиси— 650 минг киши. Дили шаҳри унинг маъмурий маркази ҳисобланади. Бу ерда кофе етиштирилиб, четга чиқарилади. У кўп йиллар давомида турли давлатларнинг мустамлакаси бўлиб келган. 1975 йилда шарқий Тимор халқ фронти раҳбарлигида мустақилликка эришганди. Аммо бир оз фурсат ўтгач бу ўлкани босиб олган Индонезия, инсон ҳақ-ҳуқуқларини поймол этган ҳолда, ҳанузгача уни ўз мустамлакаси деб билади.

СУРАТДА: кўплаб чекка қишлоқлардаги турмуш тарзи ҳамон «эски тос, эски ҳаммом»лигича қолмоқда.

ЖАНУБИЙ Африкада 10 та каркидонни вертолётлар ёрдамида Умфолози ҳудудига олиб ўтилди. Бунда Қуролли Кучлар хизматидан фойдаланилди.

** Бу—қизиқ*

СОАТСОЗ ҲОЖИНИНГ ИХТИРОСИ

МИРЗО Улуғбек замонида расадхонада илмий ишлар албатта соатсиз олиб борилмаган. Ўша вақт соатларнинг тузилиши ҳақида маълумотлар ҳанузгача топилмаган. Лекин Муаррих Хондамир (1475—1535) Алишер Навоий замонидаги бир соат ихтирочиси ҳақида хабар беради. Ўша соатсоз олимнинг исми-шарифи Мавлоно Ҳожи Муҳаммад наққошдир. Ёшлигидан Алишер Навоий тарбиясида бўлган. Кейин Султон Ҳусайн саройининг машҳур олими, наққоши ва мусаввири даражасига кўтарилган. Бу ихтирочи олим, муҳандис Алишер Навоий вазирлиги чоғида унинг китобдори (кутубхона мудири) лавозимида бўлган. Хондамир у ҳақда қуйидагиларни ёзади:

«Мавлоно Ҳожи Муҳаммад турли фанлар ва илмлар соҳасида катта маҳоратга эгадир. Бунинг устига у ғаройиб хаёлот нақшларини, турмуш ва ҳаётнинг ажойиб сувратларини рўзғор лавҳига чекар эди. Тасвир ва тазҳиб фанида тамом маҳоратлиқдир. Ўз азиз умрининг бир неча муддатини чинни пиширмоқ ишига сарф қилиб, кўп тажриба қилгани ва беҳад машаққат чекканидан сўнгра у яратган чиннисозлик корхонасида пиширилган идишлар ранги ва сифати билан Хитой чиннисидан қолишмасди. Мавлоно Ҳожи Муҳаммад ихтироларидан бири сандиқ соатдирки, уни аъло ҳазрат Алишер Навоий кутубхонасида ясабдур. Шу сандиқ ичида бир сиврат ясаганки, кундан бир соат ўтганда, ул сиврат қўлида тутиб турган чўп билан олдида ўрнатилган нақорага урар эди. Икки соат ўтгандан кейин икки навбат шу ҳаракатни такрорлар эди. Шу зайлда оқшом ва кундузнинг барча соатларида ул амални бажо келтирар эди» (Хондамир. Равзатус-сафо, 7-жилд, УзФА 1716 рақамли битик, 230 саҳифа).

Алишер Навоий ўзининг «Мажолис-ун-нафоис» асарида уни ҳурмат билан тилга олган:

«Мавлоно Ҳожи Муҳаммад Машҳаддиндир. Кўп авқот бу фақир била мусоҳибдур ва фарзанд ўрнидадур, балки андин ҳам азизроқ. Ахлоқда малакийдур, башар суврати била келган, атворда фариштадур, инсон ҳайъатида зуҳур қилғон. Таъби софий ва тафаккури барча диққатига вофий».

Алишер Навоий Астрободга сургун қилингандан кейин Ҳожи Муҳаммад Форс, Ироқ ўлкаларида мусофирликда бўлди. 1499 йилда Бадиуззамон отасига қарши исён кўтариб, Ҳиротни қамал қилганда Ҳожи Муҳаммад унинг хизматига ўтади ва кейин у билан Балхга кетади. Шаҳзода уни ўзига китобдор этиб тайинлайди. Бу ерда ҳам Ҳожи Муҳаммад наққош ва мусаввир сифатида шуҳрат топади. Умрининг охирларида Ҳиротда яшаган. Шайбонийхон Хуросонни босиб олгач 1507 йилда вафот этган.

Наим НОРҚУЛОВ, тарих фанлари номзоди.

Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 8. VI

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Уйинқароқ болалар». Мультфильм.
18.25 Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади.
18.40 «Дастлабки қадамлар».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Фитрат ва мусиқа».
19.50 «Маорифимиз муаммолари».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Юлдуз Усмонова куйлайди.
21.35 «Аёллар». Бадиий фильм.
23.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун. «Совға».
19.00 «Ассалому алайкум» (такрор.).
20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
20.25 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
21.15 «Лаҳза». Хабарлар.
21.25 «Шаҳарликлар». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»
I канал
Останкино

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
*
5.00 «Якунлар».
5.45 «Тонг».
*
8.00 Янгиликлар.
8.20 Мультфильмлар.
9.10 «Саксофон садоси». Телефильм премьераси («Экран»).
9.30 «Профессор Доуэлнинг васияти». Бадиий фильм.
*
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Қадимий романс». А. Эйзен ижро этади.
* * *
13.05 Кўрсатувлар тартиби.
13.10 «Телемикст».
13.55 «Ён дафтар».
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Бу бўлган, бўлганди...».
14.40 «Авария». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
15.40 «Ҳордиқ чиқаринг».
16.05 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари. «Джайпа» (Испандия).
16.15 Болалар ойнаи жаҳони уюшмаси таништиради: «Болалар фестивали меҳмонлари» (Екатеринбург).
*
17.00 Янгиликлар.
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 «НЭП».
18.00 Футбол шарҳи.
18.30 «Урушдан узоқда». Бадиий фильм.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 Спорт уик-энди.
20.40 «Янги студия» таништиради: «Бомонд», «Муаллифлик қўшиғи», «Санкт-Петербургдан мактублар». «Ошкоралик дўкони». Танаффус пайтида — (23.00) Янгиликлар.
00.15 «Авария». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.

● «ДУБЛЬ IV»
«Россия» канали

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
8.20 Итальян тили.
8.50 Ишдан бўш пайтингизда. «Коллекционер».
9.05 «Ролан Гаррос». Теннис бўйича Франциянинг очиқ чемпионати. Париждан кўрсатилади.
11.05 Кундузги сеанс. «Капитанга турмушга чиқмоқчиман». Бадиий фильм.
12.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
* * *
14.55 Янгиликлар.
15.10 Болалар соати (француз тили дарси билан).
16.10 Самбо бўйича Европа чемпионати.
16.40 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
16.55 Эълонлар.
17.00 Хабарлар.
17.20 Трансросэфир: «Меҳр-шафқат йўллари».
18.05 «Бозор шароитида конверсия».
18.20 Шунчаки қизиқувчилар мулоқоти.
18.50 Криминал хабарлар экрани.
19.00 «Ҳар бир кун байрам».
19.10 «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 52-серия.
20.00 Ковент-Гарденда Мариин театри яккахонларининг гала-концерти.
21.00 Хабарлар.
21.20 Эълонлар.
21.25 «Бешинчи ғилдирак». Бадиий-публицистик кўрсатув.
23.10 Спорт хабарлари.
23.29 «Одамхўр Жек»нинг жиноий иши».

Сешанба, 9 VI

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Янги эртак». Мультфильм.
18.25 «Кичкинтой» студияси. «Қувноқлар даврасида».
18.55 «Спортлото».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Сиҳат-саломатлик».
20.10 «Сато». Телефильм.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Қишлоқ аҳли учун техника хизмати янгиликлари.
21.05 «Ўзбекистон — Саудия Арабистони». Видеофильм. 1-қисм — «Тошкент—Жидда».
22.25 «Гангга қизи». Бадиий фильм.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

10.30 «Дарахт ва унинг навдалари». Фильм-концерт.
11.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қуёш барчага баробар».
* * *
«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Туркистон чечаклари». Ёш ижрочиларнинг ҳисобот концерти.
19.40 «Шарқ лирикаси». Машраб.
20.00 «Бу оқшомда» кўрсатуви саҳифаларида.
21.20 Эълонлар. «Киноҳигоҳ».

● «ОРБИТА IV»
I канал
Останкино

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
*
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
*
8.00 Янгиликлар.
8.20 Кўрсатувлар тартиби.
8.25 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.10 Мультфильмлар.
9.45 «Урушдан узоқда». Бадиий фильм.
*
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
* * *
12.55 Кўрсатувлар тартиби.
13.00 «Бридж».
13.25 «Адам Смит бойлиги дунёси».
13.55 «Ён дафтар».
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 «Ольга Иванова сабоқлари».
14.35 «Авария». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
15.35 «Лаънати китоб». Мультфильм.
15.50 Болалар учун фильм. «Май ойида ёққан қор».
*
17.00 Янгиликлар.
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 «Қишлоқ хроникаси».
17.55 «Авиакосмик салон».
18.10 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.55 «Мавзу».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Эркаклар билан осон эмас». Бадиий фильм (Югославия).
21.45 «Фермата». Ахборот-мусиқий кўрсатув.
22.05 «Веди».
22.45 «Оқим». Телефильм.
*
23.00 Янгиликлар.
23.35 Кўрсатувлар тартиби.
23.40 «Тўққизталик».
00.10 «Авария». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.

● «ДУБЛЬ IV»
«Россия» канали

7.00 Хабарлар.
7.20 Француз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
7.50 Ишдан бўш пайтингизда. «Балиқ» белгиси билан».
8.05 Француз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
8.35 «Оқ қарға».
9.20 «Очиқ дунё».
10.05 «Бурда моден» таклиф этади...».
10.35 Россиянинг телевизион театри. «Камал театрининг сирлари».
11.50 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 52-серия.
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
* * *
14.55 Янгиликлар.
15.10 «Рост» студияси. «Ўн беш ёшли капитан».
15.40 Самбо бўйича Европа чемпионати.
16.10 «Простор +».
16.40 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
16.55 Эълонлар.
17.00 Хабарлар.
17.20 Трансросэфир: «Мусиқа билан учрашув».
18.05 «Калит» кўрсатуви.
18.20 «Россия билан юзма-юз».
18.35 Кипрас Мажейка. НАТОдан репортажлар.
19.15 «Ҳар бир кун байрам».
19.25 Биз киммиз? «Замин ҳақиқатга даъват этади». Видеофильм премьераси.
20.55 Эълонлар.
21.00 Хабарлар.
21.20 Фольклор. «Хлинов боёнлари».
21.30 «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 53-серия.
22.20 Спорт олами «Жиллетт» фирмасининг нигоҳи билан.
22.50 «Браво» ансамблининг рок-концерти.
23.25 «К-2» таништиради: «Медиа», «Абзац», «3, 2, 1» кўрсатувлари ҳамда «Фаришта куни». Бадиий фильм.

Чоршанба, 10. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Мусиқа жавони».
8.15 «Ямбўй ажинаси». Бадиий фильм.
9.45 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.15 «Қалб даъвати». Ҳужжатли фильм.
10.35 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Тележарида».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Елғончилар қасри». Мультфильм.
18.30 «Шахсий хўжаликлар истиқболи».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Саноатимиз одимлари. «Кумуш қанотлар парвозга шайланмоқда».
19.50 «Анъаналар этади давом». Мусиқий кўрсатув.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Ўзбекистон — Саудия Арабистони». Видеофильм. 2-қисм — «Жидда—Макка».
21.40 «Ижод саҳифалари». Низомий Ганжавий.
22.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Спринт».
19.40 «Ўзбекистон рассомлари». Раҳим Аҳмедов.
20.20 «Бўстонликда баҳор». Манзарали фильм.
20.30 С. Злотников. «Телба ҳаёт». М. Горький номидаги рус Давлат академик драма театрининг спектакли.

● «ОРБИТА IV»
I канал
Останкино

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
*
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
*
8.00 Янгиликлар.
8.20 Кўрсатувлар тартиби.
8.25 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм.
9.55 «Доброгост». Телефильм премьераси (Иркутск).
10.15 Мультфильмлар.
10.30 «Ёшлар — ноанъанавий тиббиётда».
*
11.00 Янгиликлар.
11.20 Кўрсатувлар тартиби.
* * *
12.05 Волейбол. Жаҳон лигаси биринчилиги. Эркаклар. АҚШ—МДҲ терма командалари. АҚШдан кўрсатилади.
13.05 Кўрсатувлар тартиби.
13.10 «Телемикст».
13.55 «Ён дафтар».
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 А. Ахматованинг уй-музейида концерт.
14.55 «Қайиқда итдан ташқари уч киши». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
16.00 «Рок-макс».
*
17.00 Янгиликлар.
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 «Инсон ва қонун».
18.00 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 «Сўнгги оташин ошиқ». В. Зельман.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.50 «Кумуш ёш». Телевизион бадиий фильм.
21.40 «Дарё ёқалаб» ёки мусаввир Н. Сафронов билан учрашув.
*
22.00 Янгиликлар.
22.30 Футбол. Европа чемпионати. Очилиш тантаналари. Швеция — Франция терма командалари. Швециядан олиб кўрсатилади.
01.00 «Кўплаб мусиқалар».

● «ДУБЛЬ IV»
«Россия» канали

14.55 Янгиликлар.
15.10 «Гўзал Василиса». Бадиий фильм.
16.20 Ифодалаш санъати. «Икки Владимир нур излаб».
16.40 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
16.55 Эълонлар.
17.00 Хабарлар.
17.20 Трансросэфир: «Узоқ Шарқ».
18.05 «Версия».
18.20 Россиянинг телевизион театри. Д. Сэлинджер. «Беўхшов». Премьера.
19.25 «Ҳар бир кун байрам».
19.40 «Оқ тунлар».
20.00 «Оппозиция».
20.45 Криминал хабарлар экрани.
20.55 Эълонлар.
21.00 Хабарлар.
21.30 «Лого» ўйини.
22.00 Парламент хабарномаси.
22.15 «Кечиккан тавба-тазарру». Ҳужжатли фильм.
22.40 «Петербург афсонаси». А. Хвостенко.
23.15 «Экзотика».

Пайшанба, 11 VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 Футбол. «Уйингоҳлардан дараклар».
7.30 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Фахриддин Умаров куйлайди.
8.30 «Дипломли қассоб». Бадиий фильм.
9.35 Араб тили.
10.05 «Ёшлик» студияси саволларингизга жавоб беради.
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Яланглиқдаги хазина», «Кел, дўстлашайлик». Мультфильмлар.
18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қалбда туғён бўлмаса...».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Боғбон ва соҳибкорларнинг долзарб юмушлари».
19.50 «Оддий кун». Манзарали фильм.
20.00 Ҳукумат тадбирлари. «Иқтисодий ислоҳот».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Ўзбекистон — Саудия Арабистони». Видеофильм. 3-қисм — «Жидда—Мадина».
22.00 «Ўтган кунлар». Бадиий фильм.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

10.30 «Баҳодир». Телефильм.
11.00 С. Сиёев. «Бозор кўрмаган йигит». Видеофильм.
12.20 Камер куйлардан концерт.
* * *
«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Табассум».
19.00 Бизнинг интервью.
19.20 «Имконият».
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Бу оқшомда» кўрсатуви.
21.40 «Пульс». Хабарлар.
21.50 Эълонлар. «Киноҳигоҳ».

● «ОРБИТА IV»
I канал
Останкино

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
*
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
*
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.50 «Вақур-вуқур қурбақа». Мультфильм.
*
10.00 Янгиликлар.
10.20 Мусулмонларнинг қурбон-ҳайит байрами. Москва жоме масжидидан олиб кўрсатилади.
11.20 Кўрсатувлар тартиби.
11.25 «Ҳайвонот оламида» (сурдо таржимаси билан).
12.05 Волейбол. Жаҳон лигаси биринчилиги. Эркаклар. АҚШ—МДҲ терма командалари. АҚШдан кўрсатилади.
13.05 Кўрсатувлар тартиби.
13.10 «Телемикст».
13.55 «Ён дафтар».
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Бугун ва ўша пайтларда».
14.55 «Қайиқда итдан ташқари уч киши». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
16.00 «Чемпионлар билан биргаликда».
16.15 «Болалар мусиқий клуби».
*
17.00 Янгиликлар.
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.30 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.10 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.55 «Телевизион танишув». Урмас Отт Анджей Вайд билан суҳбатлашади.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 Халқ куйлари.
20.35 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Вилколик оймкиз». Бадиий фильм («Х» студияси, Польша).
22.25 «Қора қути».
*
23.00 Янгиликлар.
23.35 Кўрсатувлар тартиби.
23.40 «Ғолиблар тантанаси». «Вечерняя Москва» рўзномаси хит-паради.

● «ДУБЛЬ IV»
«Россия» канали

7.00 Хабарлар.
7.20 Испан тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
7.50 Ишдан беш пайтингизда. «Диққат, суратга олаяпман».
8.05 Испан тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
8.35 «Ғалати фашизм». В. Цветов олиб боради.
9.20 Футбол. Европа чемпионати. Чемпионатнинг очилиши. Швеция —Франция терма командалари. Швециядан кўрсатилади.
11.50 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 53-серия.
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
* * *
15.15 Янгиликлар.
15.30 «Ҳайвонот оламида».
16.30 «Визави».
17.00 Хабарлар.
17.20 Эълонлар.
17.25 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
17.40 «Простор +».
18.10 «Россия ва дунё».
18.40 «Нота бене» студияси.
19.20 «Ҳар бир кун байрам».
19.30 «Бешинчи ғилдирак». Бадиий-публицистик кўрсатув.
20.25 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.
20.55 Эълонлар.
21.00 Хабарлар.
21.20 Балет томошалари.
22.05 «Тур-клуб».
22.35 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.

Жума, 12. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Афғон рубоби оҳанглари». Фильм-концерт.
7.55 «Темир хотин». Бадиий фильм.
10.05 Инглиз тили.
10.35 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нишона».
11.15 «Анъана ва замон».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Карнайгул», «Тимсоҳ — мушук». Мультфильмлар.
18.30 «Мерос». Мулла Юсуфий.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Акс-садо». «Табиб» кўрсатуви хусусида.
20.00 Ҳукумат тадбирлари. «Иқтисод ва истиқлол».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Ҳаёт қувончлари ва ташвишлари». Андижон вилоятидан кўрсатув.
22.10 Бадиий фильм.
23.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

10.30 «Мақом». Фильм-концерт.
11.00 «Лев Гурич Синичкин». Бадиий фильм.
12.15 «Ёшларга таянч керак».
* * *
БИШКЕК КЎРСАТАДИ

17.30 Янгиликлар.
17.35 «Чўртан балиқ амри билан». Мультфильм.
17.50 «Боболардан қолган соз». «Сейтек».
18.05 «Қирғизистон бизнес оламида» (рус тилида).
18.30 «Ала-Тоо».
18.50 «Приватташтируу қандай журуудө!».
19.10 «Элин сагинбас эр болбойт».
19.25 Катталар учун мультфильм.
19.30 «Эл шайирлари» жамоасининг концерти.
20.20 «Сессияни утурлап».
20.30 «Ала-Тоо».
20.50 «Қаерга ўқишга борсам экан!».
20.55 Севимли опералар саҳифаларида. Ж. Верди. «Дон Карлос». А. Малдибаев номидаги Қирғиз опера ва балет театрининг спектакли.

● «ОРБИТА IV»
I канал
Останкино

6.20 Кўрсатувлар тартиби.
6.25 «Мусиқий чолғулар ва уларнинг тарихи». Кўп серияли илмий-оммабоп фильм премьераси. 2-серия.
*
6.55 Янгиликлар.
7.30 «Игорь жангномаси» ҳақида эртак». Мультфильм.
7.55 «Қандай қилиб муваффақиятга эришиш мумкин!».
8.10 Футбол. Европа чемпионати. Дания—Англия терма командалари. Швециядан кўрсатилади.
9.50 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм.
10.35 «Кетсамикан, қолсаммикан...». Телефильм премьераси («Экран»).
11.25 «Мусиқада шеърият».
11.55 «Мўъжизасиз мўъжизалар».
12.35 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Бахт кўрфази». Бадиий фильм (Свердловск киностудияси, 1987 й.).
*
14.00 Янгиликлар.
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Кремлда бир кун».
15.05 «Россия тонглари».
16.35 ТВ-Нева: «Ким биз билан!». 15-кўрсатув.
16.55 «Бой берилган галактика». Мультфильм.
17.00 «Кинонинг унутилмас саҳифалари».
17.45 «Муранода олинган совrин». Телевизион бадиий фильм. «Нодир асарларнинг ишқибозлари» туркумидан (Италия).
18.50 «ВИД» таништиради: «Мўъжизалар майдони».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 «ВИД» таништиради: «Ток-шоу», «Ҳордиқ чиқаринг».
21.45 А. Вивальди. Концерт.
22.00 Футбол. Европа чемпионати. Голландия — Шотландия терма командалари. Швециядан кўрсатилади. Танаффус пайтида — (23.00) Янгиликлар.
00.25 «ВИД» таништиради: «Бўрон қушининг сояси». Россия мустақиллиги кунига бағишланган концерт.
01.55 «Инспектор Гулл». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.

● «ДУБЛЬ IV»
«Россия» канали

7.00 Хабарлар.
7.20 Шеърият театри. В. Яхонтов А. С. Пушкин шеърларини ўқийди.
8.25 «Вариацияли мавзу». Хор студияси Краснопреснядa.
9.10 «Ҳали англанмаган коинот».
9.55 Мульти-пульти. «Оқ капалак».
10.05 Фольклор. «Номаълум маданиятлар».
10.50 «Калит» кўрсатуви.
11.20 Россиянинг телевизион театри. «Сеҳрли ҳалқа». Рязань Давлат қўғирчоқ театрининг спектакли.
12.10 «Ҳамон ёнингдаман». Хайрия концерти.
12.55 Парламент хабарномаси.
13.10 «Кастлин гран-приси».
13.20 Кундузги сеанс. «Робин Гуд йўллари». Бадиий фильм.
14.40 «Тўхтаб, қайрилиб боқ...».
15.25 «Берёзка» ансамблининг концерти.
15.55 «Бургут ордени» — Россия мукофоти».
16.45 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
17.00 Хабарлар.
17.20 Эълонлар.
17.25 Футбол. Европа чемпионати. Югославия — Англия терма командалари. Швециядан кўрсатилади. Танаффус пайтида — Эълонлар.
19.20 «Ҳар бир кун байрам».
19.30 Такрорий фильмлар кинотеатри. «Плюшчихадаги уч терак».
20.45 «Вальс».
20.55 Эълонлар.
21.00 Хабарлар.
21.20 «Винил чангалзорлари».
21.50 «Тилла шпора».
22.20 Енгил атлетика. Ака-ука Знаменскийлар мемориали.
23.15 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.

Шанба, 13 VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».
*
8.00 «Зулматни тарк этиб». Бадиий фильм.
9.35 «Ўзбекистон спорти».
10.05 «Саодатли санъат сайёралари». Фильм-концерт.
10.45 «Бозор иқтисодиёти йўлида».
11.25 «Таълим ва маданий мерос».
12.05 «Эл тинчлиги йўлида».
12.35 «Мушоира». Адабий кўрсатув.
13.10 «Ҳамкорлик асосидаги манфаатдорлик».
13.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Талабалик йилларим».
14.35 «Оила».
* * *
18.00 «Лола ҳақида қисса». Мультфильм.
18.15 «Осиё халқаси». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон болалар амалий-декоратив санъати кўргазмаси.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Чолғу куйларидан концерт.
19.40 «Кино жавонидан».
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Юлдуз» шуъласи.
21.35 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Омад».
22.35 «Ҳаётнинг бошланиши». Бадиий фильм.
23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

12.30 «Шишадан чиққан жин». Қисқа метражли бадиий фильм.
13.00 «Оба дурмуши». Қишлоқ меҳнаткашлари учун кўрсатув.
* * *
17.00 «Мулоқот».
18.00 Узбекистон телевидениесининг кўрсатувлари (рус тилида).
19.00 Марий телевидениесининг кўрсатувлари.
20.00 Янгиликлар (рус тилида).
20.10 Туркманистон Президенти сайловларига ҳозирлик кўрмоқда.
20.40 Кичкинтойлар сизлар учун!
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ватан». Ахборот кўрсатуви.
21.45 «Едиген». Адабий кўрсатув.
22.45 «Гозьетим». Ёшлар учун кўрсатув.
23.45 «Раджлакшми». Ҳинд бадиий фильми. 1-серия.

● «ОРБИТА IV»
I канал
Останкино

5.50 Кўрсатувлар тартиби.
5.55 «Ишбилармон кишининг шанба тонги».
*
6.55 Янгиликлар.
7.30 «Труба» радиоси.
8.00 «Марказ».
8.40 «Эльдорадо».
9.10 «Мусиқий дўкон».
9.40 «ЭХ». Экологик хроника.
9.55 Футбол. Европа чемпионати. МДҲ—Германия терма командалари. Швециядан кўрсатилади.
11.25 «Волхонкадаги уй». А. С. Пушкин номли тасвирий санъат музейи ҳақида.
12.15 «Немислар Иккинчи жаҳон урушида». Телефильм премьераси (Германия). 1-фильм.
*
14.00 Янгиликлар.
14.20 Зазеркалье. «Гўзал Ойсулув ҳақида эртак». Бадиий фильм.
15.40 «Лизюков кўчасилик мушукча». Мультфильм.
15.50 «Қизил квадрат».
16.30 Ўз ишининг усталари билан учрашувлар. К. Бергонци, И. Перельман.
17.00 «Санъат ҳомийси Савва».
17.45 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
18.10 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Анна Каренина». Бадиий фильм. (АҚШ).
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 «Аншлаг, Аншлаг!».
21.50 «М. И. Глинка романслари». Фильм-концерт.
*
23.00 Янгиликлар.
23.35 Волейбол. Жаҳон лигаси биринчилиги. Эркаклар. МДҲ—Япония терма командалари. «Динамо» спорт саройидан кўрсатилади.
00.35 Енгил атлетика. «Кремль милиҳ».
01.05 «Инспектор Гулл». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.

● «ДУБЛЬ IV»
«Россия» канали

7.00 Хабарлар.
7.20 Миллий баскетбол уюшмасининг баскетбол шарҳи.
7.50 Футбол. Европа чемпионати. Голландия—Шотландия терма командалари. Швециядан кўрсатилади.
9.30 «Агар сиз...».
10.00 «Плюс ўн бир» видеоканали.
12.00 Енгил атлетика. Ака-ука Знаменскийлар мемориали.
13.00 Кундузги сеанс. «Учувчида менинг хаёлим». Бадиий фильм.
14.05 «Улкан нечик бизнес». Тадбиркорларнинг Бутунроссия конференцияси якунларига доир.
14.35 «XX аср кадрда ва кадр ортида». Ҳужжатли панорама. «Қадрдон Никита Сергеевич».
*
16.10—19.25
ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ
«ДЎСТЛИК».
ВИДЕОКАНАЛИ

16.10 «Умид» (уйғур тилида).
17.00 «Безнен мирас» (татар тилида).
17.50 «Замандас» (қозоқ тилида).
18.40 «Само даъвати». Христианлар байрами «Троица»га бағишланган кўрсатув.
*
19.25 «Келди-ю, кетди». Бадиий фильм.
20.55 Эълонлар.
21.00 Хабарлар.
21.20 Футбол. Европа чемпионати. МДҲ—Германия терма командалари. Швециядан кўрсатилади. Танаффус пайтида — Эълонлар.
23.10 «Мутлақо махфий».

Якшанба, 14. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Субҳидам».
*
8.00 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Болалар».
10.00 «Бўстонлиқнинг зиё масканлари».
10.40 «Эл хизматида». Адабий кўрсатув.
11.20 «Ур тўқмоқ». Республика қўғирчоқ театрининг спектакли.
12.15 «Партизан ертўласининг сири». Бадиий фильм.
13.20 «Колледж истиқболи».
14.00 «Халқ севган достонлар».

Абдуназар Поёнов. «Авазхоннинг туғилиши».

Тижорат канали:

15.00 «Эътиборталаб соҳа». Узбекистонда канопчиликни ривожлантириш ҳақида.
15.30 «Юксалиш сари».
* * *
18.00 «Кучукча ва эски шиппак», «Дайди тўтининг қайтиши». Мультфильмлар.
18.30 «Кичкинтой» студияси. «Доно бобо даврасида».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Бу ерга қуёш яқин». Кинокўрсатув.
19.50 «Хотира». Ориф Ҳакимов.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Уйимизда тинчлик, осойишталик бўлсин!».
21.40 «Якшанба оқшомида». Мусиқий кўрсатув.
22.35 «Шоқол учун қопқон». Бадиий фильм.
23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

12.05 Мультфильмлар тўплами.
13.00 «Туркмен сеси». Тележурнал.
* * *
17.05 «Балли шахир».
17.35 «Мулойим келин». Телевизион бадиий фильм.
18.45 Ашгабат консерваторияси талабаларининг ҳисобот концерти.
20.00 Янгиликлар.
20.10 Гельди Бяшиевнинг шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар.
20.45 Кичкинтойлар, сизлар учун.
21.00 «Ватан». Ахборот кўрсатуви.
21.45 Ҳинд кинофильмларидан қўшиқлар.
22.15 «Илҳом». Адабий кўрсатув.
22.55 «Раджлакшми». Ҳинд бадиий фильми. 2-серия.

● «ОРБИТА IV»
I канал
Останкино

5.20 Кўрсатувлар тартиби.
5.25 «Руҳни чиниқтириш».
6.25 Ритмик гимнастика.
*
6.55 Янгиликлар.
7.30 «Спортлото» тиражи.
7.40 «Камалак» халқ ижодиёти телекўрсатувлари IX халқаро фестивали.
8.10 «Троица» рус православ байрами.
8.30 «Эрта саҳарлаб».
9.10 «Ҳамма нарса бўлиши мумкин».
9.40 «Тонг юлдузи».
10.30 «Пи» белгиси билан.
11.20 «Оҳ, малика». Мультфильм.
11.30 «Аниқлик киритадиган бўлсак...».
12.10 «Янги авлод танлайди».
13.00 «КТВ I ҳамда Франс интернасиональ канали» таништиради. «Ёввойи табиат қўриқхоналари» туркумидан телефильм премьераси. 3-фильм.
13.30 «Марк ва Софи». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-фильм.
*
14.00 Янгиликлар.
14.15 Кўрсатувлар тартиби.
14.20 «Саёҳатчилар клуби».
15.10 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари. «Оилавий низо» (Ўзбекистон).
15.20 А. Вивальди. Концерт.
15.30 «Уолт Дисней таништиради...».
16.20 «Эфирда бевосита мулоқот».
17.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
17.40 Кўрсатувлар тартиби.
*
17.45 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.00 «Нима! Қаерда! Қачон!».
*
19.00 «Якунлар».
19.45 «Телепоция».
20.00 Москвада П. И. Чайковский номли I халқаро ўсмирлар турнирининг очилиши. Консерваториянинг Катта залидан олиб кўрсатилади.
*
22.15 Янгиликлар.
22.30 «Н—бенд» гуруҳи. Яккахон С. Челобанов.
23.00 Футбол. Европа чемпионати. Швеция — Дания терма командалари. Швециядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — (24.00) «Спорт уик-энди».
01.00 Кўрсатувлар тартиби.
01.05 «Беш плюс».
01.55 «Ҳамлет» мавзуида ўйлар. Д. Шостакович мусиқасига яратилган фильм-балет.

● «ДУБЛЬ IV»
«Россия» канали

7.00 Хабарлар.
7.20 Ҳужжатли панорама. «Елецга қайтиш».
7.45 Миллий баскетбол уюшмаси профессионаллари ўртасида баскетбол бўйича жаҳон чемпионати.
8.45 «Хоҳ ишонинг...».
9.15 «Бетакаллуф суҳбатлар». 4-кўрсатув.
*
10.00—13.00
ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ
«ДЎСТЛИК»
ВИДЕОКАНАЛИ

10.00 «Авлодлар».
11.00 «Қутлаймиз».
11.30 Самарқанд учрашувлари.
12.00 «Кашфиётлар оламида».
*
13.00 Кундузги сеанс. «С» шаҳрида». Бадиий фильм.
14.50 «Омад кулиб боққанда». Саралаш тури.
15.00 «Ўз ишининг усталари. «Скрипкачи В. Третьяков». Видеофильм премьераси. 5-фильм.
15.55 «Табассум-ла, Тбилисидан». Хайрия концерти. 2-қисм.
16.00 Хабарлар.
16.20 Эълонлар.
16.25 «Ҳақиқат онлари». А. Караулов саволларига Чернобиль АЭСининг собиқ директори В. Брюханов жавоб беради.
18.20 «Ҳар бир кун байрам».
18.30 «А» программаси.
19.30 «Рок-кафе».
20.00 Футбол. Европа чемпионати. Франция—Англия терма командалари. Швециядан кўрсатилади. Танаффус пайтида — Эълонлар. Хабарлар.
22.15 Спорт хабарлари. «Швеция-92».
22.30 Ишдан бўш пайтингизда. «Диққат, суратга олаяпман».
22.40 «Формула I» классида автопойга бўйича жаҳон чемпионати. Танаффус пайтида — Эълонлар.

«Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз» ҳафтаномасининг 5 июнь сонидан олинди.

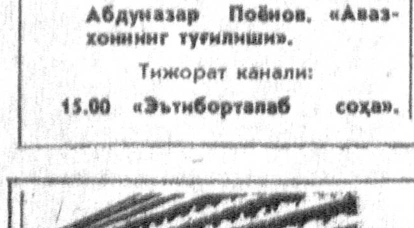

МУАССИСЛАР:
Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ:
700000. ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР:
қабулхона — 32-53-76,
хатлар — 33-29-70, 32-53-79;
эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича — 33-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000, ГСП, Тошкент, «Правда» рўзномаси кўчаси, 41.

● Нашр кўрсаткичи 64690 ● Босмага бериш вақти 11.30. ● Босмага берилди. 11.20. ● Буюртма Г—188. ● 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.